

APPENDIX TO BOOK III.

Num. CVIII.

In front of the second part of Bosio's history are these lines of poor Tasso, towards the close of his short life, which terminated before the other parts were printed.

Del Signor Torquato Tasso.

Al Greco stil già largo campo offerse
 Et al Latin, che piu s'avanzi e saglia,
 Il suol di Charatona, e di Farsaglia,
 El Mare, onde fuggissi Antonio e, Serse :
 Bosio, ma piu lodato al tuo l'offerse
 La buona spada che piu fende e smaglia ;
 E l' Angelica quasi in terra agguaglia
 Sovra le genti al Re del cielo adverse ;
 Ma tu d'Angelo il volo anco dimostri
 Ne l'alta istoria, o meraviglie eccelse
 Ir dispiegando al ciel le penne e l'armi
 Io, se non posse eguale al merto alzarmi,
 Con quell' affetto humil, ch' honore scelse,
 Lo sparso sangue honoro e i sparsi inchiostri.

Num. CIX.

Ex Cod. Dipl. Geros., ii., Num. xxix.

1312 Frater Fulco de Villareto
 Dei et sedis Apostolicæ gratia sanctæ Domus Hos-
 pitalis Sancti Johannis Jerusalem Magister humilis

. ceterique omnes ejusdem Domus ad
sonum campanæ Rhodi per
sanctissimum in Christo Patrem Dominum nostrum Cle-
mentum Quintum Datum Rhodi,
septima decima die, mensis Octobris, anno Domini
MCCCXII.

Num. CX.

Ex Cod. Dipl. Geros., ii., Num. xxvi.

Rex dilecto sibi in Christo Priori Hospitalis
Sancti Johannis Jerosolymitani in Anglia salutem 1312
. Bona Templariorum . . .
. firmiter inhibemus, ne quicquam alterius
super negotio memorato, clam vel palam, per vos vel per
alios, aut alium, procurare facere vel attentare citra proxi-
mum Parliamentum nostrum quomodo libet, presumatis.
Teste Rege apud Londonias, primo die Augusti.

Num. CXI.

Ex Cod. Dipl. Geros., ii., Num. xxx.

. Humiliter supplicarunt
Serenissimo Principi Domino Eduardo Dei 1313
Gratia Illustrissimo Regi Angliæ, Domino Hiberniæ,
ac Aquitaniæ Duci Ipse Dominus
Rex volebat et intendebat omne jus suum et quorum libet
subditorum suorum salvum illesum et integrum retinere
et remanere Et quod ille
jus quod sibi alicui de subjectis suis
Protestatus enim fuit ipse Dominus Rex
Acta fuerunt hæc apud Monasterium in camera viridi dicti

Domini Regis anno, die mense
 predictis

Num. CXII.

Ex Cod. Dipl. Geros., ii., Num. xxxi.

1313 Rex Custodi quarumdam Terrarum et Tenementorum,
 quæ quondam fuerunt Templariorum in civitate
 nostra Londoniarum
 salutem. Cum Dominus Papa nuper in Generali Concilio,
 Vienna congregato, Ordinem quondam Domus Militiæ
 Templi propter varias causas sustulerit et perpetuo sup-
 posuerit interdicto omnia
 illorum bona immobilia et mobilia ac se moventia ordini
 sunt Hospitalis Sancti Johannis Hierosolymitani conce-
 denda applicanda et unienda, memoratoque Ordini Hos-
 pitalis predicti vel ipsius Procuratoribus ejus nomine,
 infra certum tempus restituenda
 Teste Rege apud Westm., 28 die Novembris. Per ipsum
 Regem Consimiles literæ diri-
 guntur Custodibus universis

Num. CXIII.

Ex Cod. Dipl. Geros., ii., Num. xxxiv.

1314 Rex dilecto sibi in Christo, Priori Hospitalis Sancti
 Johannis Jerosolymitani in Anglia, salutem
 Nos eorum statui miserabili pio
 compatiētes affectu, ac nos nolentes eos de sustentatione
 sua eis taliter ordinatæ defraudari, vobis mandamus quod
 eisdem Templariis vadia prædicta, videlicet, cui libet

eorum quator denarios per diem et prefato Imberto duos solidos per diem quos quidem duos solidos diurnos primum Fratri Willielmo De la Mote, nuper Magistro Militiæ Templi in Anglia jam defuncto, postmodum, ad requisitionem nobilis viri Domini Ludovici de Claromonte Fratri Imberto Blanck* concessimus Et taliter vos habeatis in hac parte, quod in vestri defectum non oporteat nos pro iisdem Templariis de alio remedio providere.

Teste Rege apud Eltham octavo die Februarii.

Num. CXIV.

Ex M. S. Strozzi.

Croce dimezzata di bianco e rosso e l'arme che dice *Libertas*.

Num. CXV.

E Guichuone, Mem. di Amedeo, page 362.

Il faut par nécessité que ce siege de Rhode ayt été mis par les Turks l'an 1315, car nous ne trouvons pas que ce Prince ay rien fait en Savoye ny en Piemont cet année lá. Epoque considerable qui devait être remarquée par nos historiens avec un peu plus d'exactitude.

Sollevata in istato libero Macerata diede il commando supremo a Ridolfo; riconoscendolo per atto di maggioranza d'uno Standardo coll' arme del comune ripartita

* Blanck was really his name. Seb. Paoli: Osservazioni, ii. 534. Rainaldi, No. 11 in Ann. 1306.

colla *Croce* rossa in segno di città libera. Nor the colour signified, so it was a cross. Campagnone Hist. della Marca.

Num. CXVI.

Ex Cod. Dipl. Geros., ii., Num. xxviii. Escluseaulx.

1312 Cum propter abomina-
tiones et errores Templariorum . . .
ordo eorum nomen et habitus fuerunt in per-
petuum in Generali Concilio Viennæ per Apostolicam sedem
omnino sublatis . . . bona dictorum
Templariorum . . . fratribus
Hospitalis Sancti Johannis Hierosolymitani translata
. . . justitiariis Domini regis per
regnum Franciæ pareant efficaciter et intendant. Anno
1312

Num. CXVII.

Ex Cod. Dipl. Geros., ii., Num. xxvii., Lunig.

1312 Clementi . . .
summo Pontifici, Philippus Francorum Rex
. . . Prout bona militiæ
Templi in Regno nostro in Ordinem Hospitalis Sancti
Johannis, vel in novum ordinem ut ordinaretis, transfer-
rentur pro Terræ Sanctæ servitio . . .
quod per sedem Apostolicam sic dictorum Hospitaliorum
ordo regularetur et reformetur, tam in capite quam in
membris . . . Datum Parisiis,
die 14 Augusti, M.ºC.ºC.ºC.ºXII.

Num. CXVIII

Ex Cod. Dipl. Geros., ii., Num. xliii. Vatic. Secret.

Johannes Dilecto
filio Fratri Fulconi de Villareto Hospitalis Sancti
Johannis Hierosolymitani Magistro 1317

Ex nonnullis forsā actibus contra te provocati, quin etiam te quasi hostiliter persequentes, ad locum de Rodanis ubi tunc eras armatorum coadunata cohorte de nocte venerunt, te de persona capere et forsā offendere molientes. Et cum tu ab inde præsentiens eorum adventum confugisses ad Castrum de Lindi, instantis causa vitandi periculi, ipsi te usque illuc furibundis ausibus insequentes castrum ipsum fortiter obsederunt, ubi adhuc teneris obsessus; deinde vero in Rodo pariter congregati, te absente, licet ut dicitur, evocato, demumque deposito, dilectum filium Fratrem Mauritium de Pagnaco in suum et Hospitalis prædicti Magistrum de facto eligere presumpserunt. Ex hiis, fili, ex

quacumque causa processerint, non dolere non possumus. Numquid non etenim per schisma hujusmodi domus ipsa subjicitur infamiae communis opprobrio? Propter

quod, volentes obstare principiis nuncios nostros exhibitores præsentium ut se ad insulam Rodi personaliter conferentes de origine dictae provocationis sive discordiae simpliciter, de plano, sine strepitu et figura judicii, se plenarie informare procurent Nuntiis

istis nostris injunximus, ut tibi et ipsi gerenti certum peremptorium terminum, juxta loci distantia, præfigere debeant; in quo tu et ipse gerens nostro vos conspectui personaliter presentetis; facturi super hiis quod de nostro et sedis ejusdem processerit bene placito voluntatis .
 Sic obedientiæ promptitudine merito valeas commendari. Avenione, 14 Kal. Octobris, Pontificatus nostri anno secundo.

Num. CXIX.

Ex Cod. Dipl. Geros., ii., Num. xlv. Vatic. Secret.

Joannes dilecto filio
 1317 Fratri Mauritio de Pagnaco, gerente se pro
 Magistro Hospitalis Sancti Johannis
 Eidem Magistro et tibi et aliquibus ex Fratribus ad nos injunximus quatenus ad mandatum nuntiorum ipsorum .
 Sic te laudabiliter geras, tamquam obedientiæ filius et merito valeas commendari. Avenioni, 14 Kalend. Octobris, Pontificatus nostri anno secundo.

Num. CXX.

Ex Cod. Dipl. Geros., ii., Num. xlv. Vatic. Secret.

Joannes dilecto filio
 1317 Fratri Gerardi de Pinibus, Vicario ordinis Hospitalis Sancti Joannis Hierosolymitani per sedem Apostolicam ordinato Licet, in Apostolicis literis super vicariatu tibi commissio confectis,

omnis alienatio et obligatio bonorum immobilium Hospitalis ejusdem tibi sit absque sedis Apostolicæ licentia penitus interdicta nos tamen compatiens ipsius Conventus inopiæ tibi mutuum contrahendi propterea usque ad summam quindecimmillium Florenorum auri ad quam prædictæ responsiones anni præsentis feruntur ascendere non obstantibus litteris antefatis, plenam concedimus tenore præsentium facultatem. Datum Avenioni decimo Kalendas Octobris, Pontificatus nostri anno secundo.

Num. CXXI.

Ex Cod. Dipl. Geros., ii., Num. xlvii. Vatic. Secret.

Joannes Roberto Regi Siciliæ illustri
 Litteras tuas, fili carissime, affectu 1318
 consueto receptas, gaudenter accepimus .
 Avenione, 8 Kal. Junii, Pontificatus nostri anno secundo.

Num. CXXII.

Ex Cod. Dipl. Geros., ii., Num. l. Vatic. Secret.

Joannes dilecto filio
 Fratri Fulconi de Villareto, Magistro Ordinis 1318
 Hospitalis Sancti Joannis Hierosolymitani . . .
 . . . Placidum tamen et acceptum habemus quod ad
 instantiam Roberti Siciliæ
 illustris, tuum ad nostram præsentiam aliquandiu retardes
 adventum; ut pro sui honoris decencia in ejus venias

comitiva, sic tamen quod in dicto termine Te nostro conspectui repræsentantes. Datum Avinioni 8 Kal. Junii, Pontificatus nostri anno secundo.

Num. CXXIII.

Ex Cod. Dipl. Geros., Num. liv., ii. 72. Vatic. Secret.

Joannes Dilecto
 1319 Filio Fulconi de Villareto, Priori Hospitalis
 S. Joannis Hierosolymitani Capuan
 In prosecutione regiminis Hospitalis Sancti Joannis
 Hierosolymitani, cujus extitisti Magister, sicut labores
 subiisti temporibus retroactis, tuæ quietis statui libenter
 intendimus et quæ tibi ad pacis cedant commoda promo-
 vemus tibi consideratis
 oneribus dicti Hospitalis quibus gravatur ad præsens .
 Administrationem plenam et liberam
 Prioratus ipsius Hospitalis Capuani
 quoad vixeris Nos enim
 intendimus tibi processo temporis abundantius providere
 Avinioni, 3 Nonas Junii, Ponti-
 ficatus nostri anno tertio.

Ex Cod. Dipl. Geros., ii., Num. lv. Vatic.

Joannes dilecto
 1319 filio Fulconi de Villareto, Priori Prioratus Hos-
 pitalis S. Joannis Hierosolymitani Capuan
 Cum itaque dudum inter te tunc Magistrum

Hospitalis S. Johannis Hierosolymitani . . .
 fuerunt discordia; propter quam inter te et eos adhuc,
 dubitatur, rancorem et odium perdurare . . .
 tuque postmodum Magisterio sponte et libere in nostris
 manibus cecidisse noscaris; nos volentes tuæ quietis com-
 modis providere, personam tuam a Magistri præfati Hos-
 pitalis et ejusdem conventus subjectione . . . quoad
 vixeris prorsus eximimus; Teque ipsius sedis ac nostræ
 immediate subjectioni reservamus. Magistro et Conventui
 supradictis districtius inhibentes . . . Avenione,
 3 Kal. Julii, Pontificatus nostri anno tertio.

Num. CXXIV.

Ex Cod. Dipl. Geros., Serie Chron., ii. 463.

His tomb used to be shown in the Church of St. John
 in Montpellier, with this epitaph, until the great French
 Revolution.

Anno MCCCXXVII. die scilicet 1 Septembris obiit
 nobilissimus Dominus Frater Folquetus de Villareto
 Magister Magni Hospitalis Sacræ Domus S. Joannis Bap-
 tistæ Hierosolymitani. Cujus anima requiescat in pace.

Dic pro me pater et ave.

Num. CXXV.

Ex Cod. Dipl. Geros., ii. Num. xlv.

Joannes XXII. dilecto Filio Fratri Giraudo de Pinibus
 Vicario Ordinis Hospitalis S. Joannis Hiero-
 solymitani per sedem Apostolicam deputato . . .

1317

Avignone, 14 Kal. Octobr., Pontificatus nostri anno secundo.

Num. CXXVI.

Ex Cod. Dipl. Geros., Num. lix., ii. 78. Vatic. Secret.

Joannes Carolo Regis Franciæ. .
 1325 Tam Hospitalis Sancti Joannis Hierosolymitani
 quam ordo universalis ipsius magno indiget
 compassionis auxilio ex causis variis præ-
 teriti temporis debitorum gravi sarcina præmitur et contra
 dilectum filium Elionum de Villanova ejusdem Hospitalis
 Magistrum et ordinem ipsum sultanus Babiloniæ et Turci
 dicuntur imaniter conspirasse prout dilectus filius Geraldus
 de Pinibus in partibus ultra marinis ejusdem
 Magistri Locum-tenens Avenioni, secundo
 Nonas Martii, Pontificatus nostri anno nono.

Num. CXXVII.

Ex Cod. Dipl. Geros. Num. iii. Giunt., ii. 395. Vatic.

Clemens Ipsi Hospitalis
 1312 Ordini donamus Datum
 in Priorato de Grausello quinto Idus Julii, Pontifi-
 catus nostri anno octavo.

Num. CXXVIII.

Ex Cod. Dipl. Geros. Num. iv., Giunt. ii. 397. Vatic.

Clemens Sanctio Regi

Majoricarum Dudum siqui-
 dem Ordine Militiæ Templi, &c., *reliquum ut in* 1312
superiori epistola usque ad verba, Portugaliæ Regum
 illustrium actuis extra regnum Franciæ, &c.
 Sic igitur in præmissis te promptum et
 liberalem exhibeas Quinto
 Idus Julii, Pontificatus nostri anno octavo.

Num. CXXIX.

Ex Cod. Dipl. Geros., Num. v., Giunt., ii. 398. Vatic.

Clemens Roberto Regi
 Siciliæ illustri ut præmit- 1312
 titur decrevimus
 Quare Celsitudinem tuam monimus attentius
 Idibus Julii, Pontificatus nostri
 anno octavo.

Num. CXXX.

Ex Cod. Dipl. Geros., Num. vi., Giunt., ii. 399. Vatic.

Joannes Heliono de
 Villanova Magistro Hospitalis Sancti Joannis Hiero- 1319
 solymitani Quo circa
 discretioni tuæ per Apostolica scripta mandamus, quate-
 nus supportans onus a Domino, reverenter Magisterium
 Regimen curam Datum
 Avenione quarto decimo Kalendas Julii, Pontificatus nostri
 anno tertio.

Num. CXXXI.

Ex Cod. Dipl. Geros., Num. lx., ii. 78. Vatic. Secret.

Joannes Joanni de Rivara
 1327 Priori Pisan. Hospitalis S. Joannis Hierosoly-
 mitani Consuevistis
 nobis rumores earum partium
 sæpius enuntiare ; sed quia tuas a paucis citra temporibus
 literas non recipimus, super iis plurimum admirati, discre-
 tionem tuam attentius exhortamur quatenus priorem
 diligentiam continuans nos statu et rumoribus dictarum
 partium et aliis quæ tibi occurrerint nuncianda certiores
 efficere, quoties opportunum cognoveris, non posponas. Ad
 hæc volumus, Tibique prasentium tenore mandamus, ut
 iis temporibus Pisis cures personaliter residere. Avenioni,
 4 Kalend. Junii, Pontificatus nostri anno undecimo.

Num. CXXXII.

Ex Cod. Depl. Geros., Num. lxii. Vatic. Secret.

Joannes Regi. Castellæ
 1331 deputare procreando in
 tuis Regnis et terris novo militari ordine.
 Nec videmus etiam, quod ordo militaris si crea-
 retur ibidem de novo, adeo Regiis existeret opportunita-
 tibus utilis, quin ordo dicti Hospitalis utilior esse possit
 Datum Avenione sexto decimo
 Kalendas Maii, Pontificatus nostri anno quinto decimo.

Num. CXXXIII.

Ex Cod. Dipl. Geros., ii. Num. lxi. Vatic Secret.

Clemens . . . dilecto filio,
 Heliono de Villanova Magistro Hospitalis . . . 1343
 . . . Habet namque cleri et populi quasi
 communis et vulgaris opinio quod . . .
 de bonis innumeris ipsius Hospitalis in Transmarinis et
 cismarinis partibus bonifacitis quasi nihil; nisi quod per-
 sonæ Hospitalis ejusdem . . . equos
 magnos et pulchros equitant, cibis vacant delectabilibus,
 pomposis vestibis, vasis aureis et argenteis et pretiosis
 aliis ornamentis utantur, aves et canes tenent et nutriunt
 venaticos, pecunias congregant et conservant innumeras,
 et raras vel modicas eleemosynas largiuntur; . . .
 . . . propter quod, quandoque tactum est, fore
 non parum utile . . . quod alia
 militaris religio crearetur per sedem Apostolicam et dota-
 retur de parte bonorum Hospitalis Sancti Joannis Hiero-
 solymitani . . . quod virtuosius
 et utilius duæ Religiones militares . . .
 mutuo zelo quam una, sicut olim Hospitalarii et Templarii
 faciebant; et etiam quod ad hoc abunde sufficerent bona
 Hospitalis prædicti . . . Cæterum,
 gens illa Turcorum . . . ad exterminium
 et confusionem aspirans præsertim regnum Cypri et Rhodi
 et circumvicinas insulas . . . viginta
 galeæ armatæ . . . videlicet per
 Regem Cypri quatuor, per Venetias quinque ac Hospitale

sex, per hæredes Sanuti una, per triennium teneantur; et nos quatuor per isto anno de speciali gratia nostris habeamus expensis quin potius totalis armata posset commode ipsius hospitalis expensis teneri; cum a pluribus asseratur Te plus de thesauro quam alia tota Dei Ecclesia possidere; et preter hoc, multi Priores ipsius Hospitalis et Fratres habent, ut fertur, pecunias infinitas Datum apud Villam novam, Avenion; Diœcesis, sexto Idus Augusti, Pontificatus nostri anno secundo.

Num. CXXXIV.

Ex Cod. Dipl. Geros, Num. viii., Giunt. ii. 401. Vatic. Secret.

Clemens . . dilecto filio Deodato da Gozone magistro
 1346 Hospitalis Sancti Joannis Hierosolymitani . . .
 . . . Heliono de Villanova Magistro Hospitalis
 prædicti, sicut Domino placuit, in eisdem . . .
 partibus transmarinis viam universæ carnis ingresso . . .
 . . . Nos igitur præmissis diligentius intellectis,
 licet de subtractione dicti Helionis, qui prudentia et circumspectione aliisque multis virtutibus pollens dum viverat erga Sanctam Romanam Ecclesiam claritate devotionis et reverentiæ præfulgebat, more doleamus humano . . .
 in te, tunc Mag. Præceptorem Domus prædictæ, dirigentes unanimiter vota sua, te in Magistrum ipsius Hospitalis concorditer elegerunt Avenioni,
 4 Kalendas Julii, Pontificatus nostri anno quinto.

Num. CXXXV.

Ex Cod. Dipl. Geros., Num. lxxii., ii. 90.

Fra Deodato . . . Maestro della sagra casa
dell' Ospedale di S. Giovanni Gerosolimitano 1347
. . . a noi carissimi fratello o fratelli il
Priore o Priori di Danimarka, Dacia, Norvegia, Svezia
. . . Crediamo certamente ancorchè voi abitate
negl' ultimi confini della Terra, che sappiate benissimo, e
che per fama dobbiate aver inteso che nell' isola chiamata
Rodì con gran moltitudine di fratelli della casa ed altri
soldati abitiamo, facendo continua guerra contro crude-
lissimi nemici . . . qui mantener non ci possiamo
senza essere sovvenuti delle debite responsioni, che da'
Beni nostri e in ogni parte del mondo situati, giustamente
ci apparengono . . . Pagate dunque ogni anno
infallibilmente le rispersione in mano del Ricevitore dell'
Ordino nostro in Fiandra. Rodì, 25 Agosto, 1347.

Num. CXXXVI.

Lapide nella Chiesa di S. Giovanni di Genova.

Urbanus Sanctissimus Papa Quintus eundo Romam
in hac Ecclesia, Beati Johannis Hospitalis, 1367
fuit . . . Erant cum eo octo Cardinales,
et Magister Ordinis Hierosolymitani, cum Admirallo
Conventus et Priore Ecclesiæ Rhodi, cum multis fratribus
dictæ Religionis . . . MCCCLXVII Die XX. Maii.

Num. CXXXVII.

Ex Cod. Dipl. Geros., Num. cii., Giunt., ii. 405. Vatic. Secret.

Urbanus . . . Carolo Romanorum Imperatori
 1366 semper Augusto . . . In Orienta-
 libus partibus Christianum nomen et gloria veri-
 similiter deleantur . . . quatenus pro reverentia
 Summi Regis per quem regnas et imperas . . .
 Avenioni, secundo Nonas Octobris, Pontificatus nostri
 anno quarto.

Num. CXXXVIII.

Ex Cod. Dipl. Geros., Num. xiv., Giunt., ii. 406. Vatic. Secret.

Gregorius . . . Raymondo Magistro Hospi-
 1373 talis S. Joannis Hierosolymitani . . . Nuper
 displiciter accepimus quod Januenses ad inva-
 dendum Regnum Cypri se præparant et equis et victual-
 ibus . . . Provideas quod de tuis Terris
 eidem Regno Cypri nullum damnum preveniat, ipsisque
 Januensibus nullum præstes auxilium, consilium vel
 favorem . . . Datum apud Pontem Sorgiæ
 Avinion. Diœcesis, quarto Idus Junii, Pontificatus nostri
 anno tertio.

Num. CXXXIX.

Ex Cod. Dipl. Geros., Num. xv., Giunt., ii. 407. Vatic. Secret.

Gregorius . . . Raymondo Magistro Hospitalis
 1373 S. Joannis Hierosolymitani . . . deside-
 rium de tui Magisterii cessione, quod tuo ordini

nullatenus credimus expedire . . . In hujusmodi
 generali congregatione efficaciter scribere sinceritas tua
 velit . . . Datum apud Pontem Sorgiæ Avinion:
 Diœcesis, quarto Idus Junii, Pontificatus nostri anno
 tertio.

Num. CXL.

Ex Cod. Dipl. Geros., Num. lxxx., ii. 99, ibi inclusa

Quoniam nos Frater Robertus de Julliacco, Dei Gratia,
 Sacræ Domus Hospitalis Sancti Joannis Magister
 humilis . . . Data Rhodi die X mensis
 Augusti l'anno Milesimo trecentesimo septuagesimo
 sexto. 1376

Num. CXLI.

Ex Cod. Dipl. Geros., Num. lxxx., ii. 99.

. . . Joannis Ferdinandi, Castellani Empostæ
 . . . Romæ apud Sanctum Petrum, Nonis
 Martii, Pontificatus nostri anno septimo. 1377

Ex Cod. Dipl. Geros., Num. lxxx., ii. 101.

Gregorius . . . Magistro et Conventui Rodi
 . . . Licet in Assemblya seu Capitulo
 generali per dilectos filios fratres Hospitalis
 Sancti Joannis Hierosolymitani Avinione anno 1374
 . . . tamen Tu, fili Magister, visis præsentibus,
 auctoritate nostra revocetis, & annuletis, ac juribus
 vacuetis, et in pristinum statum reducere procuretis. 1377

Datum Anagriæ, X Kal. Septembris, Pontificatus nostri
anno septimo.

Num. CXLII.

*Ex Seb. Paoli: Serie Cron. ii. 466, Note n.—Vita Greg. xi.—Bzovio, xiv.
A.D. 1376.*

Crucem Sanctum fert Miles strenuus,
1376 Sancti Joannis præcingitur balteo
Gentem Sanctam regit, Admirallusque
Pelago minatur suo baculo
Barbam bifurcatam gerit senex
Tyrioque pollet vultu procero
Procellam superat nocte Joannes
Castellanus Empostæ Nobilis
Evaso barratro. Gerosolymitani
Ordinis—Vexillum Ecclesiæ gerebat Sen ex
Tyro Empostæ Castellanus.

Num. CXLIII.

Ex Cod. Dipl. Geros., Num. lxxxiii., ii. 102.

Fra Joannes Ferdinandus de Heredia, etc. Fratri Jacobo
de Leonibus, sacrae Domus Hospitalis Jerusalem,
1381 Capitaneo Generali Civitatis Smirnarum.

Nos compellunt, ac etiam nostra professio
providere ut ipsa civitas, ab ipsius inimicis conservata ad
hæc tempora, ab eorum insidiis custodiatur fideliter; quod
nusquam fieri poterit præterquam extirpatis stipendiariis
infidelibus. Cumque pervenerit ad nostrum
auditum quod Nicolaus Tibaudi gerens officium Stagliariæ

civitatis, spreto fidelitatis juramento . . . com-
mittimus ut dictum Nicolaum modo debito informetis.
Qua informatione facto, si culpabilis in aliquo reperiatur
puniatis pœna condigna, ut cæteris cedat in exemplum.
Datum Rhodii sub impressione sigilli nostri die XXVIII
mensis Martii, Anno Incarnationis MCCCLXXXI.

Num. CXLIV.

Ex Pagi ap. Seb. Paoli: Serie, ii. 468, Nota y.

Sed eadem die Sabbati hora vespertina viginti quatuor
Cardinales Conclave ingressi sunt, ad cujus
custodiam deputatus fuit Philibertus de Naillacco 1409
Magister Hospitalariorum seu Rhodiensium qui pauco
ante Pisas advenerat.

Num. CXLV.

Ex Cod. Dipl. Geros., Num. xcii., ii. 114.

Rex per litteras suas Patentes usque festum S. Johannis
Baptistæ proximo futurum duraturas suscepit 1410
in saluum et securum conductum suum ac in pro-
tectionem tutionem et defensionem suas speciales, Fratrem
Philibertum de Neilhaco Magistrum Hospitalis Sancti
Johannis Jerosolimitani in Regnum Regis Angliæ penes
præsentiam Regis, pro certis negotiis, cum centum personis
in comitiva sua veniendo, ibidem morando, et exinde
versus partes suas proprias redeundo, necnon homines,
equos, bona, res, et harnesia sua quæcumque.

Teste Rege, apud Westmanosterium, octavo die Martii.

Num. CXLVI.

Ex Cod. Dipl. Geros., Num. lxxxviii., ii., iii.

1404 Nos Frater Philibertus, &c.
 de fidei legalitate et in-
 dustriæ dictæ domus Fratris Petri Holt Turcopilerii
 Prioris Hiberniæ, &c., Datum
 Rhodi die sexta mensis Aprilis MCCCCIV.

Num. CXLVII.

Ex Seb. Paoli: Osservazioni su Cod. Dipl. Geros., ii. 591.

Prevesa Anticamente Nicopoli alle fauci del seno Ambracio oggi detto il Golfo del Atta ove stringendosi forma un canale, non piu lungo di 500 passi.

The Syrian Nicopolis was Emaus—The Adriatic Nicopolis was Prevesa.—*Com. Geo., i. 452., ii. 34.*

Num. CXLVIII.

. Appellanturque St. Petri Libertini.
Hist. Byzantina, cap. xxiii., page 51.

Ex Cod. Dipl. Geros., Num. cxxii., ii. 146.

1400 Necnon Castrum alias dictum
 Castrum de Seynt Pierre in terra Turchiæ situatum.
 Quod quidem Castrum per impossibilia onera et
 custodia Ordini Sancti
 Joannis Jerosolymitani in Rhodes prædicta a longo tem-
 pore elapso custoditum extitit

Il Gran Maestro Filiberto de Naillac commandando in persona, se ne impadronì dopo avervi tagliata a pezzi la guarnigione de Tartari; e lo fortificò con un altro castello ch'è fabbricò sulla grotta della punta
e consegnollo alla custodia dei suoi cavalieri quali chiamaronsi indi a poi S. Petri Libertini. *Seb. Paoli: Notizie Geog.*, ii. 499.

Num. CXLIX

Baillivi perche "ils estaient baillez et envoies en diverses provinces par nos Rois."
In vecchio Francese Bailiff significa Custode. *Seb Paoli: Osservazioni*, ii. 533.

Num. CL.

Ex Osservazioni Seb. Paoli, i. 548 — Statuti dell Ordine Geros., Tit. xix. 7, and Tit. x. 45.

Turcopolerius, Bajulivus Conventualis Venerandæ linguæ Angliæ dicitur a Turcopolis, qui ut in historiiis, bellorum a Christianis in Syria gestorum 1255
habetur, Equites erant levis armaturæ.

Num. CLI.

Ex Cod. Dipl. Geros. ii., Num. xcvi.

Rex omnibus ad quos Sciatis
quod de advisamento et assensu concilii nostri concessimus dilecto nobis in Christo Thomæ Launcele- 1434
week Chivalier Torcuplere des Rhodes
Teste Rege apud Westmonasterium, 3 Junii.

Num. CLII.

Ex Cod. Dipl. Geros. ii., Num. xcix.

Rex omnibus licentiam
 1435 dedimus dilecto et fideli consiliario nostro, Johanni
 Domino de Scrop, quem ordinavimus et appuncta-
 vimus ad transeundum in Ambasciata nostra versus nobilem
 et sacræ religionis virum ordinis S. Johannis Jerusalem
 magistrum generalem Teste
 Rege 29 Januarii.

Num. CLIII.

Ex Cod. Dipl. Geros., ii. Num. c.

Rex omnibus Sciatis quod
 1435 nos ad humilem supplicationem dilecti et fidelis
 nostri Roberti Malorre, Prioris Hospitalis S.
 Johannis Jerusalem in regno nostro Angliæ
 cui ex parte
 Magistri et Conventus de Rodes virtute obedientiæ ad
 proficendum ad partes de Rodes cum omni festinatione
 possibili pro resistentia Soldani et potestatis ejus, districte
 ut asserit, datur in mandatis. De avisamento et assensu
 Concilii nostri concessimus eidem Roberto licentiam pro-
 ficendi extra dictum regnum nostrum versus partes præ-
 dictas cum fratribus famulis et servientibus suis . et quod
 omnimodas alias artillerias suas sibi compotentes asportare
 possit absque aliqua perturbatione et usque

ad summam centum marcarum sterlingorum de auro et
 argento cuniato Teste Rege .
 25 Januarii apud Westmonasterium.

Num. CLIV.

Ex Cod. Dipl. Geros., Num. iii. Giunt. ii. 395. Vatic.

Clemens Ordine Militiæ
 Templi Jerosolymitani auctoritate Apostolica in 1312
 Concilio Viennensi eodem concilio approbante,
 sublato domum ipsius militiæ
 Templi et omnia bona ejus Datum
 in Prioratu de Grausello, prope Malausan Vasienen.
 Diocesis, quinto Idus Julii, Pontificatus nostri anno
 octavo.

Num. CLV.

Ex Cod. Dipl. Geros. ii., Num. cv., Vatic.

. Decrevimus eos omnes qui
 honorem et emolumenta ab ordinis Vestræ Religionis 1444
 reportant, ad tam honesta tamque debita onera con-
 vocare Præcipimus et mandamus.
 Dat Romæ, apud S. Petrum, 1444, Idus Aprilis, anno
 Pontif. XIV.

Num. CLVI.

*Ex Cod. Dipl. Geros. ii., Num. cviii.—Spicilegium.
 Lettera del Grand Maestro al Re d'Inghilterra.*

Serenissime et Christianissime Francorum Rex . . .

Insuper Presbyter Joannes Indorum
 1448 Imperator per veros interpretes
 Rhodi in nostro con-
 ventu, die tertia Julii. Anno Domini 1448. Magister
 Hosp. Jerusalem.

Num. CLVII.

Ex Cod. Dipl. Geros., ii. Num. cix.

Frater Joannes de Lastico Dei gratia Sacrae Domus Hos-
 1448 pitalis St. Johannis Jerosolymitani Magister . . .
 nobilo viro nobis admodum dilecto
 Bernardo M. Domini Foresii Salviati
 quæ insignia armorum nostri magistri, ut præmittitur,
 monimentum memoriae vestrae et beneficentiae erga nos et
 nostram religionem donamus vobis præfato Bernardo
 Salviati posterisque vestris legitimus ac ex eis legitime
 descendantibus jus deferendi in pace et bello. Datum
 Rhodii in nostro conventu die quarta mensis Novembris,
 1448, Magisterii vero nostri anno undecimo.

Num. CLVIII.

Ex Cod. Dipl. Geros., ii. Num. xvii., Giunt, Vatic.

Prædictum Generale Capitulum
 1444 in Rhodo de mense Maii anni MCCCCXLV vel si
 aliqua cogeret prorogationis causa, de mense Octo-
 bris ejusdem anni Romæ
 1444, 15 Kal. Maii, Pontificatus
 nostri anno quartodecimo.

Num. CLIX.

Ex Cod. Dipl. Geros. Num. cxx. ii., 131.

Johannes de Lastic Post
urbis Constantinopolitanæ captionem 1453
. . . versus Rhodum festinetis . Valet . Datum
Rhodi in nostro conventu die XX mensis Januarii,
MCCCCLIII.

Num. CLX.

Ex Cod. Dipl. Geros., Num. cxiv., ii. 134.

*Lettera del Re d'Inghilterra al Papa supplicandolo di face una lega
dei Principi Christiani tutti.*

Beatissime Pater. Datum ex Paladio nostro
Westm. nostro sub privato sigillo, vicesimo quarto 1454
die Julii, Regnorum vero nostrorum anno tricesimo
secundo. Ejusdem Sanctitatis vestræ devotus filius
Henricus Dei gratia Rex Angliæ et Franciæ et Dominus
Hiberniæ, etc., etc.

Num. CLXI.

Ex Cod. Dipl. Geros. ii., Num. cxvi.

Henricus etc Religiosissimo,
Potenti et Magnifico viro, Fratri Johanni de Lastico 1454
Hospitalis Sancti Johannis Jerusalem Magno Magis-
tro Rhodi Literas ad nos
delatas per strenuum virum Johannem Langstrother

familiarissimum nostrum et Dominationis vestræ Oratorem
 non sine animorum anxietate
 audivimus tot flagitia imminere quibus miserimus ille
 Teucer flagrat ut non aliud
 quærere videatur quam nomen Christianorum radicitus
 extirpare Scripsimus ad
 Venetos pro reintegrandis vobiscum antiquis amicitiiis et
 usi sumus rationibus quæ rem quantum conicere possumus,
 ad bonos terminos reducere debent
 Verumtamen non est a nobis præmittendum ut . . .
 omnino præsedendum fore ab illo instituto ut præfatum.
 Priorem in Anglia ex hoc regno nostro evocet, quoniam
 neque pro religionis vestræ commodo, aut nostro, foret;
 cum maxime hic agat res vestras et ordinis, plurisque
 pretii sit hoc regno ejus negotiatio in rebus vestris
 gerendis, quam præsentia apud Rhodum. Nos quoque
 industriam et fidem ejus sic experti sumus, quod neque
 possumus, nec intendimus quovis mōdorum ex regno
 nostro abfuturum Datum
 ex Palatio nostro Westm. sub nostro privato sigillo XXIV
 die mensis Julii, regnorum vero nostrorum anno tricesimo
 secundo.

Num. CLXII.

Ex Cod. Dipl. Geros. ii., Num. cxix.

Decreto del Capitolo Generale per un nuovo . . .
 1460 . . . nella Lingua di Spagna
 Gaudeat nostra sublata
 est enim dissidentia quæ

. septem Linguas æque ac nationes
 dividebat ut pace ordo ipse per-
 petua fruatur ideo hujusce
 generalis capituli auctoritate statuimus et creamus . . .
 Quam quidem novi Baiullivatus dignita-
 tem assignamus atque concedimus
 venerandæ Linguae Hispaniæ quam in Linguas duas sub
 una Albergia restitutas dividimus. Quia natio ipsa His-
 panica militibus ordinis clarissimis præpolleat . . .
 et Linguae ipsius partitionem omnibus
 honoribus dignitatibus prærogativis et utilitatibus . . .
 per institutionem Generalis Capituli Bullam
 communem ferream custodire

Num. CLXIII.

Ex Cod. Dipl. Geros. ii., Num. cxviii. Vatic. Secret.

Pius trucidissimi hostes,
 quot et quanti tantasque 1464
 Christicolarum strages Cum
 armis, vestris arnesiis, et comitiva, ad insulam Rhodi
 etiam Cardinalatus dignitate
 fulgentium Romæ Pont.
 nostri anno sexto, millesimo quadringentesimo sexagesimo
 quarto, decimo Kal. Martii.

Num. CLXIV.

Ex Serie Chronologica dei Gran Maestri in Rodi., ii. 469.

“Petro Raimundo Zacosta de Ispania Citeriori Sac.

Dom. Hospitalis S. Jo. Hierosol. M. Magistro qui
 Generali Capitulo sui ordinis Romæ celebrato LXIII ætatis
 suæ anno vita functus est. Consilio
 incliti Hoc monum. Decreto

Patr. B. M. Positum.

Num. CLXV.

Ex Cod. Dipl. Geros. ii., Num. cxx.

Louis comme nos bien
 1471 amez, de l'ordre et Hospital S. Jean de Hierusalem
 a l'occasion de la guerre
 apresent en l'isle de Rhodes
 ces presentes apres dix ans non valables. Donné aux
 Montils-les Tours, 20 Septbr. 1471
 Ainsi signè par le Roi, et scellè du grand sceau en cire
 jaune, Tithart.

Num. CLXVI.

L'unione della Chiesa Greca alla Latina fatta nel con-
 cilio Fiorentino; la quale i Greci de Rodi inviolabilmente
 asservavano. *Bosio, ii. 9, anno 1471.*

Num. CLXVII.

Ex Cod. Dipl. Geros., Num. cxxii., ii. 143.

Frater Petrus Daubusson, Dei gratia Sacræ Domus
 1477 Hospitalis S. Johannis Hierosolymitani Magister
 humilis ad hæc nostra

calamitosa tempora his quem
 in bello usui solent Hinc est
 fratres dilectissimi quod die noctuque civitatem . . .
 et insulas nostras pro virili parte
 munimus et paramus nobis
 credite; providendum quidem est in tempore ne cladem
 (quod Deus avertat) subeamus.
 simus nobismet subsidia sine
 quo nobis vivere non licet, ne toti mundo ludibria simus
 Habete fidem nobis, qui vos ut
 nosmet diligimus et amamus.
 Facite igitur de necessitate virtutem
 In cujus rei testimonium Bulla nostra communis plumbea
 præsentibus est appensa. Datum Rhodi in nostro Conventu
 die prima mensis Julii, MCCCCLXXVI.

Num. CLXVIII.

Ex Seb. Paoli: Osservazioni ii., 570.

Torquato, medico Ferrarese, e celebratissimo astrologo, in un suo Prognostico presentato a Mattia Re d'Ungheria il 1480, e pubblicato dal Freero ii., fol. 387, predisse, fra le altre cose, la cadute di Belgrado e di Rodi. "Turcorum exercitus capiet Belgradum et Rhodum, munitissime Christianorum loca."

Num. CLXIX.

Relation du Siège de Rhodes in 1480. Par Mary Dupuis.

Edit. 1726, Paris.

La cite de Rhodes est assise

en une belle et bonne et grant isle moult bien fertile & habundante Et est la dicte ville ou cite de Rhodes une tres belle et bonne cite et grant, et y a bien en bon port de mer et a l'opposite de celle est assise et située la Turquie et peut avoir depuis la dicte ville de Rhodes jusque la dicte Turquie XVIII. milles de mer, qui valent environ six lieues Francoises, et laquelle ville de Rhodes est assise en beau pais et de belle venue, de toutes pars bien murée et tourrée, et a la muraille a XXII. pies dispeuseur et plus La ville la mieulx clause que je veix oncques, et qui soit au monde comme je crois, et bien garnie d'artillerie tant grosse que petite et y a toujours beaucoup de nobles et vaillans chevaliers et de toutes les nations du monde Et autours de la dicte ville et cite de Rhodes a le plus beau lieu du monde car y a beaucoup de jardins et tout plein de petites maisons.

Num. CLXX.

The *Obsidio* of Caoursini is perhaps rarer than his *Oratio*. The best edition of the *Oratio* may be found in the British Museum, among the printed books. Guglielmi Caoursini Rhodien: Vice Cancelleri, *Oratio percellentissimi Magistri Rhodi ad Summum Pontificem*, & 4to, 1485.

Habita in Consistorio

Publico; quinta Calendas

Februarias; anno MCCCC

LXXXV. a Nativitate.

Num. CLXXI.

Ex Seb. Paoli (Cod. Diplomatic. Geros.) ii., al lettore.

Quia civitas Rhodi obsidebatur per Turcos, et summo conatu oppugnabatur; in tanta rerum perturbatione ac formidine, peracta in scriptis non sunt redacta; sed habita victoria, historia est edita per Willelmum Caoursinum, Rhodorum Vicecancellarium, quæ per orbem impressorum arte est divulgata; qua propter in hoc spatio nihil est registratum.

Ita est! Willelmus Caoursinus, Rhodiorum Vicecancellarius.

Num. CLXXII.

Ex Cod. Dipl. Geros., ii. cxxvi. Freheri., Rer. Germ.

Invictissime ac serenissime Princeps. Quæ in obsidione Rhodiæ Urbis a Turcis expugnando et a nobis tutando gesta sunt, non incongruum videtur vestræ 1480 Imperiali Majestati significare, cum ad hanc diem pugnae ad honorem Christiani nominis felicem exitum adeptæ sint; et non ambigimus vestram Imperialem Majestatem ex victoriis non parvam lætitiā excepturam. Turci ubi circa urbem castramentati sunt, oppugnationis loca diligentius explorant, civitatem quoque omni ex parte Bombardis quater et eruerē proponunt, et quod mente concipiunt, opere demonstrant; ad id quoque exequendum Bombardis, et mortariis urbem circumdant, verberant,

diruunt Turres IX. et Bolvardon; Magistratusque Palatia concutiunt et prosternunt; tribus tamen ex partibus commodissimum sibi esse videtur civitatem oppugnare et aggredi, potissime ad rem conficiendam pertinere videtur Turris molis S. Nicolai expugnatio; ex qua urbem in suam potestatem facile transituram arbitrantur. Est enim Arx in vertice molis sita, quæ versus septentrionem in mari prominet, usque ad Portum conspicit et aditum navigantibus, qui eam tenet, si libet, facile prohibet; ad occidentem Oratorium S. Antonii situm est fere ce passibus a Turri distans, mari interjecto. Conspecta igitur loci opportunitate, Hostis Turris potiundæ avidus omni conatu incumbit, ut eam in suam redigat potestatem. Ad Turrim itaque diruendam tres ingentes Bombardas aheneas devehunt, quarum magnitudo et vehementia incredibilis erat; saxa quæque sphærica IX. palmarum torquebant, easque apud sacellum S. Antonii collocant. Mirabile dictu, calamitosum visu, opus quidem percelebre et quod stabilissimum videbatur; sed diebus assiduis et CCC. lapidum ictibus Turris pro potiore parte diruitur, prosternitur, laceratur. Hostis quidem ruinam conspiciens exultat, plausibus quoque aëra complet quæ vana gaudia in luctum suum conversa sunt. Nos vero, de tuitione Turris solliciti, grandem, horrendamque ruinam conspicientes, quod supererat munitione opplere jussimus; et quod id quoque parum visum est, propter ipsius magnum lapsum, constituimus nedum arcem tutare, sed molem ipsam S. Nicolai defendere. Omni igitur vigilantia cura ingenio operariis fere mille die, noctuque adhibitis, totis diebus, fossa non

incassum excisa, propugnaculis quoque ex lignis edificatis in vertice ipsius melis circa Turrim, in medio quoque ejus et in radice, Turrim et molem inexpugnabilem non sine magno sumptu reclusimus; tam præsidium quoque fortissimorum commilitonum in ruina molis, et munitionibus et propugnaculis circa eam confectis, collocamus. In radice quoque, ac pede ejus altera præsidia ad orientem et occidentem collocamus; nam illic radix muro clauditur et mare vadosum est; quare observatur defenditurque, ne Turci illuc transeant et nostros a tergo adorianur. In mœnibus urbis Bombardas disponi jubemus, quæ ad tempus pugnae officio fungantur; ignes quoque cum scaphis parantur quæ in classem mittantur. Turci ædificii ruina allekti uno et demuum altero prælio Turrim invadunt; primum, cum ipsam facile expugnare putarent, mediocribus viribus aggrediuntur, ante auroram, luce adhuc dubia, triremibus ad hoc paratis, arcem oppugnant, prælianturque. Nostri quidem tuitioni intenti locum constanter tutantur. Sic hostis victus discedit. Ea in pugna fere 700 Turci (prout profugi significavere) cecidere. Interjectis autem diebus accensi priori repulsa, Turrim maris potentia, arte ingenio oppugnant et reparamenta ac propugnacula jactu Bombardorum quatiunt, nonnullaque conterunt. Nos quoque reficimus summa celeritate quod obteritur. Parant ad hæc conficienda triremes bene munitas et ingeniose ad prælium ornatas adjiciunt, et navigia quædam oneraria (parendarias vulgo dictas) quarum quædam onustæ Bombardis et saxis erant, ut locum turris et molis, qua se potituros credebant, munirent, et ex his urbem lacesserent, diruerent, expug-

narentque. Cymbas præterea quasdam disponunt, ex quibus quinque Turcorum strenuissimi facile in molem descendant, et Pontem miro artificio ædificant, qui ex Ecclesia S. Antonio Turris in molem transitum præbeat. Nos enim suspicati, quod evenit, post primam pugnam abundantius die noctuque circa Turris et molis tutamenta vires et ingenium adhibemus, munimenta ampliamus, præsidia augemus, gravissimis impensis non parcimus; nam in ea salutem urbis constitutam conjiciebamus. Media igitur nocte grandiori accensi ardore Turci XIII., Kal. Julii arcem summo silentio aggrediuntur, omnique parte magno impetu invadunt; erectæ enim erant nostrorum aures, nec dormitabant. Ubi autem adesse inimicos comperitur machinæ saxa jaciunt, milites gladio stringuntur, balistis, fundis, et saxorum jactu ex Turri et mole hostem deturbant et propellunt; pugnatum est summa vi a media nocte usque ad horam decimam. Turci vero complures, qui ex cymbis et triremibus in molem descenderant, trucidantur. Pons natans Turcis onustus, machinarum jactu frangitur; qui supererant Turci merguntur. Quatuor quoque triremes, et ea navigia quæ Bombardis et lapidibus onusta erant, saxorum jactu ex tormentis perfringuntur et undis obruuntur! Ignis quoque in classem mittitur, qui eam retrocedere compulit, sic discedunt victi Turci. Insignis quidem hac pugna fuit morte clarorum virorum qui Turcis præerant, quorum interitus luctum exercitui præbuit. Profugi quoque post pugnam introducti affirmant, Turcos in hac pugna magnam stragem accepisse; ex eis quoque fere 2,500 excidisse. Cum autem Turci spem Turris

expugnandæ perdidissent; industriam, ingenium, vires et omnem conatum ad urbem expugnandam convertunt; et licet tota civitas machinis concuteretur et laceratur, ut vix forma prioris urbis remanserit, tamen potissimum murorum partem oppugnare intendunt, qui Judæorum domos claudunt, orientemque spectant, eamque etiam partem, quæ ad Turrim Italiæ ducitur. Ad hæc igitur mœnia diruenda et delacerenda octo ingentes, grandissimasque Bombardas comportant, saxa circuitus palmarum IX. torquentes, quæ assiduo die, noctuque muros verberant; nec cessant Bombardæ et Mortaria circa civitatem locata similes lapides torquere; quin immo ad terrorem et detrimentum ictus multiplicant. Nos ad jactum mortariorum vitandum imbecillem ætatem ac mulieres sub fornicibus, et valvis et pluribus locis pomærii cohabitare statuimus; quo effectum est, ut pauci hoc tormento interirent. Usi sunt quoque alio tormenti genere, quo igneas pilas projiciebant, ac sagittas ignitas ex balistis et catapultis torquent, quo ignem in ædificia jacerent; nos vero indemnitati urbes consulentes peritos artis delegimus qui post casum pilarum magna solertia ignem extinguerent. His remediis Rhodii a magnis incommodis servati sunt. Excogitant insuper Impii urbem ingenio occulto propinquare; fossas itaque tortuosas effodiunt quas partim lignis et terra opperiunt, ut latenter ad fossas urbis accedant; propugnacula quoque multis in locis ædificant, ex quibus assiduo sagittant colubrinis ac serpentinis Bombardis nostros disturbant, fatigantque; pensitant quoque eis esse commodum aliquam partem civitatis, quæ muro speronis adjacet,

complere. Opera igitur ab Hoste adhibita lapides congerere non cessant et occulto in fossam jaciunt; assiduitate pars fossæ oppleta, antemurali quoque æquatur, ex qua, et ruina informam dorsi redacta, facillimus consensus in mœnia efficitur. Nos autem inimici conatum conspicientes, tuitioni urbis invigilamus; totaque urbe, et castello, reparatis et munitionibus, fossis quoque quam diligenter intendimus. Quod Turci conjectantes, desperati ad muros Judæorum et alio se convertunt, et nos munitis ac reparis validissimis ruinam Turcorum firmamus palis lignorum vivacissimorum infixis, ac terra fascibus arbustorum et ramorum interjectis, quæ invicem subtilissime firmissimeque coherentes, vim machinarum sustinebant et ruinam protegebant, ne muri collapsi intra urbem facilem descensum præberent. Etiam loco propugnaculorum palos et vegetes terra oppletas statuimus, quæ nostros tutarentur, et conscendentibus Turcis impedimento essent. Ignēs quoque artificiosos et alia ingenia paravimus, quæ ad propulsandum Turcorum vim conducere viderentur; excogitatum quoque est eam partem fossæ quæ lapidibus a Turcis oppleta erat, evacuare; sed cum id palam efficii non posset, cuniculo, latentique fossa in pomærio ædificata, exitum sub lapidibus nostri habent et occulto lapides in urbem comportant; sentiunt profecto Turci qui fossæ propinqui erant lapidum congeriem minui et ascensus opportunitatem adimi, nisi quanto citius quod cupiunt efficiunt. Itaque in his operibus XXXVIII. diebus consumptis, quo in tempore 3500 vel circiter gentium saxorum in mœnia et urbem

jacti sunt. Turci ; scilicet occasione invadendi urbis conspecta, ne ascensus commoditas auferatur, accellerant propositum conficere, pridieque quam bellum iniretur ac sequenti nocte , et diliculo quod mane quo pugnatum est præcesserat, octo Bombardæ dictis muris objectæ absque intermissione saxa ingentia torquent ; quod loco propugnaculorum adhibitum erat delacerant, diruunt ; vigiles et custodes et mænium præsidia pro parte potiori occidunt, et quisquam vix muris superstare posset nisi summo astu occultaretur et scala ad signum campanæ pauculum descenderent et demum conscenderent. Nec tempus datum est propugnacula denuo instaurandi, cum semper ictus bombardarum augerentur, ut eo paucio tempore 300 vel circiter saxa jacta sint. Turci vero jactu bombardarum finito, ad signum mortarii quod pridem in eo loco constituerant, confertissimi magno impetu quam celerrime VII Kal. Augusti conscendunt. Erat namque facilis, ut diximus, ejus consensus, facilius quam nostris per scalas. Superiora quoque murorum loca, eradicato nostro quod illic erat præsidio (quod primum tanto impetu resistere nequivit) antequam subsidia nostra scalas conscenderent, occupant et illic vexilla sua statuunt. Idem quoque faciunt ad Turrim Italiæ, cujus verticem oppugnant. Clamor undique oritur, manusquoque viriliter conserunt ; magnaue vi pugnatur.—Repente nostris hosti se objicientibus, dextera lævaque murorum, superioribus locis, nostri Hostem oppugnant et valide deturbant, ne mœnia discurrerent ; scalis quoque, quæ quatuor erant, quibus in vicum Judæorum descendebatur, una jussu nostro per-

fracta, consensis, hosti nos opponimus, tutamur, defendimus. Turci vero perpulchre armati duo millia supra muros erant; confertissimi de nostris secum manus conserentes qui armorum vim propellere et loco expellere nitebantur; sed nostrorum virtus firma persistens nequaquam loco cessit; sequebatur vero Turcos, qui muris potiti erant, ingens multitudo Turcorum, quæ totum campum, adjacentum ruinam, vallum, et fossam oppleverat ut terra vix conspici posset. Affirmarunt profugæ 4,000 Turcorum invasione adesse. Nostri ex Turcis qui super muro erant 300 vel circiter in vicum Judæorum propellunt, qui ad unum occisi sunt. Eo in conflictu vexillum Imaginis sacratissimi Domini nostri Jesu Christi, et religionis nostræ ante hostis conspectum ereximus, summa itaque vi horis duabus pugnatum est; tandem Turci pressi, fatigati, perterriti, vulneribus quoque fessi terga vertunt, et fugam tanto impetu arripiunt, ut sibi ipsis impedimento essent et perniciem afferrent. Decidere ea in pugna Turchi 3,500 vel circiter, quorum cadavera intra urbem et super mœnia et in fossa, munitionibus hostium, et mari reperta sunt; et postmodum ad luem vitandam combusta, quorum spoliis nostri potiti fuere, qui fugientes Turcos usque ad campi planitiem magno animo secuti eos trucidantes; tandem incolumes regressi sunt. In prælio quidem ex nostris militibus, et Balivis inter confertissimos hostes constanter pugnantes occubuere. Nos nostrique commilitones, pluribus vulneribus acceptis, Deo gratias acturi, præsidio valido muris imposito, domum revertimur; nec id profecto sine Divino auxilio contigit qui tantam

cladem a nostris avertit. Misit enim Deus, non ambigimus, de cœlo auxilium, ne plebecula Christum colens Machometis spurcitiis inficeretur. Paraverant Turcæ spe potiundæ urbis sibi funes ad captivos obligandos, et palorum ingentem magnitudinem ad vivos cruciandos. Decreverant enim omnes mortales, mares et fœminas supra decem annorum ætatem trucidare et palis suffigere, teniorisque ætatis mortales in captivitatem ducere et ad fidem abnegandam compellere et omnem suppellectilem in prædam convertere, urbis ditione Turco reservata; sed frustrato suo nephando optatu, tamque pecudes ceduntur. His in pugnis et eruptionibus diversis diebus factis ut appropinquationem prohiberemus, et fossam evacueremus, et ageremus quod civitati commodum esset, etiam machinarum jactu in exercitum et viridaria, quæ incolebant (ut perfugæ divulgaverunt Turci) 9000 occisi sunt; ingens quidem multitudo vulnerata, inter quos quidem capitanei, ac Germanus Balfe, et quidam Turci gener occubuere. Pugna commissa, munimentis prius exustis, ad primum lapidem castra Turci locarunt, ubi suppellekti, impedimentis, ac machinis, onerandis, ac Turcis in Lyciam revehendis nonnullis diebus consumptis, Rhodiorum littore solventes Fiscum, continentis urbem antiquam, navigant; sic quoque victi cum ignominia recedunt. Omnipotens Deus vestram Imperialem Majestatem feliciter conservet ad vota. Datum Rhodii die 13 Septembris, anno Redemptoris nostri incarnationis MCCCCLXXX.

E. V. Imperii, M.

Humiles servitores, Petrus Daubusson
Magister Hospitalis Hierosolymitani, et Consules.

Num. CLXXIII.

E Lenuclavii, Histor. Turc., 367.

Oppidi nomen Græcis est Marmora, Portus autem Phisco, pro quo legitur in Ortelii Natolia Fischio; situs est e regione prorsus Rhodi, qui ab hoc duntaxat octodecim milliaribus Græcis disjungitur.

Num. CLXXIV.

To prevent mistake, here are Bouhour's exact words:

Ceque l'image fatale de Minerve estoit au peuple de Troye, celle de la vierge le fut au peuple de Rhodes. Il erut que le salut de la ville en dependait, et qu'il n'avrait rien a craindre tandis qu'elle serait au milieu d'eux.—
Vie d'Aubusson, ii. 106.

Num. CLXXV.

E Bosii, Storia, ii. 12,

Fra Henricus Haler Com-	Fra Henricus Batasbi.
mendator Badsfort.	Fra Henricus d'Anulay
Fra Tommasus Ploniton.	(d'Avalas).
Fra Adamus Tedbond.	

Num. CLXXVI.

E Sansovino dei Turchi, 172.

. Questo epitafio fu dalla lingua Turchesca nell' iodioma latino cosi rapportato. Mens erat bellare Rhodum, et superare superbam Italiam.

Num. CLXXVII.

Ex Cod. Dipl. Geros., Num. xxi. Giunt., ii. 411,

. Major natu Yldrymy (Bajazet II.)
qui Constantinopoli imperat; minor autem natu 1482
Zyzymy in Yconium degens
Rhodi die ultima mensis Julii, 1482

Num. CLXXVIII.

Ex Cod. Dipl. Geros., Num. xxi., ii. 413

Nos Sultan Bagiasit Chan Dei gratia Maximus Imperator
Asiæ et Græciæ &c., &c., Reverendissimo nostro di- 1482
lecto D. Petro, Almi* Hospitalis Sancti Johannis
Baptistæ Rhodi magno magistro S. D. P. Notum sit
Reverendissimæ V. D. qualiter nos misimus ad partes,
quæ vocantur palatia dilectum nostrem Gubernatorem
Hachmat Bassa Veledmogli; cui commissimus ut ad vos
scribat, mentem nostram declarando. Scito igitur omnia
quæ ad V. R., scripturus erit, nostra verba sunt et ex
voluntate nostra procedunt. Adhibeat illico R. D. V.,
omnem fidem verbis suis, tamquam si ex meo proprio ore
audires. Itaque omnia quæ cum V. R. D., contraxerit, aut
faciet, illa ego sine aliquo dubio confirmo.

Datum Cataii die XXV Augusti, anno nativitatis Jesu
MCCCCLXXXII, vel a creatione mundi 6990.

Harimonius Atheniensis, qui modo Muract Khim
Turcè dicitur Secretarius.

* Almai, an apple, applied in Turkey to signify a very great
and very strong imperial city, is given almost only to Constan-
tinople.—*Dell' Orig. de Turchii*, 29.

Num. CLXXIX.

Ex Cod. Dipl. Geros., Num. xx. Giunt, ii. 411

Serenissimo ac Illustrissimo Principi & Domino Soldano
Pereccellentissimo.

1482 Serenissime, inclitissime et eccellentissime Princeps et Domine, per li magnifici et nobili Duan et Solime ambasciatori di Vostra Serenità havemo ricevuto le lettere de Vostra Eccellentia eciamdio inteso a bochada li prefati, come Vostra Serenità per la vostra pristina e mutua amicizia ha desiderio di passare a Rhodi, e comunicare con noi e usare del nostro consilio; e que per esequncione de questo, mandassemo alcuni navili e salvo condotto. Noi adonche intesa la volontà de Vostra Illustrissima Signoria, per la integrità de benevolentia tra noi, havemo ordinato a securità della nobilissima persona Vostra una nave grossa, con una Galea, ed una Caravella. E con ordine che le doe Galee nostre, che se troveno in Levante, se occurreranno, se congiungeno a quelle con le quali navi secure Vostra Eccellentissima Signoria può passare senza dubio; de li quali navilii havemo costituito Capitano lo Venerando Priore de Castilia Fra Domenico Alvaro de Stunighe, consanguineo del Serenissimo Re de Castilia, Locotenente nostro, per compagnar e condurre Vostra Serenità secondo convene. E per questo eseguire, mandemo li nostri salvi condotti in bola piombada, juxta la consuetudine nostra. Poterà adonche Vostra Illustrissima Signoria eseguire la sua Voluntà, che speremo lo fine sarà

fructuoso. Valeat felix Vestra Serenitas. Dat. Rhodi,
die XII Julii MCCCCLXXXII.

Mag. Hospitalis Jerusalem et Consilium.

Num. CLXXX.

*Ec Caoursino pompa qua exceptus est a Rhodiis Rex
Zyzymy. Ed., 1726, Paris.*

. Pannis auro, argenteo serico
lanaque contextis, pro Gallorum vel Belgarum more (qui
hujusce artis inventores et peritiores putantur) pons
ornatur. Via enim quam pedum vestigiis incidentes pre-
merent, Turchorum pictis tapetis sternitur. Vici qua
parte eundem fuit, mixtim floribus suavem quidem odorem
spirantibus respersi, ac varietate sunt distincti—Premissi
sunt prestantes senatorii ordines equites
Magistrum, insignis vehit sonipes spumantia frena
mandens; Aureis fibulis phalerisque ornatus qui hynnitum
sæpius edens, superbe graditur
Edem Sancti Sebastiani foro sitam de industria magister
non transit. Illuc obviam venit Rex Zyzymy superbo insi-
dens equo Ad edes equitant paratos
ad Palacia Francorum Equitum (magnificè ad hæc ornata)
ventum est; eo dimisso, Magister suas edes petit. Rex
vero ex equo in pedes sese agiliter excipit, ac duorum
medius Thurcorum honoris causa ulnas sustentatium
scalas conscendens penetralia egreditur. Barbaricoque
sago abjecto, lectisternio pro Thurcorum more flexis
poplitibus sedit. Ea die artubus sale tabentibus quies
data est

Num. CLXXXI.

Ex Cod. Dipl. Geros., ii., Num. cxxcvi.

Nos itaque Baiulivi, Priores,
 1489 Preceptores, et Fratres capitulum generale celebrantes diligenti recognito calculo administrationis thesauri et personæ Illustrissimi Principis Zain (Zyzymy) Sultani fratris magni Turci.
 constat thesaurum nostri Ordinis ac ipsum ordinem esse obligatum teneri ac dare debere, realiter et cum effectum, ipsi nostro prælibato Magistro summam scutorum aurei cunei serenissimo Domini Regis Franciæ quinquaginta millia septingentorum, quadraginta novam, asperorum triginta novem, denarii unius; videlicet scutorum aur. LMVII. XXXXVIII. à XXXVIII. pro qua solutione dicto nostro magistro faciendâ, diligenti discussione et deliberatione habita, dictam summam assignavimus super omnibus et singulis
 Datum Rhodi durante nostri Generali Capitulo die decima mensis Septembris anno ab Incarnato Christo Jesu Domino nostro 1489.

Num. CLXXXII.

Ex Cod. Dipl. Geros, Num. cxxxi., ii. 156. 1448—Bollandisti.

Bayazet Asiæ Rex Imperatorum Imperator, Cham (id est maximorum maximus) sapientissimo ac illustrissimo magno Rhodiorum Magistro, Petro d'Aubusson feli-

cissimo Imperatori, Patri Colendissimo nec
 obliviscimur te Principem sapientem prædivitem et haud
 ignavum esse, qui clarissima victoria potitus es, grandiaque
 soles aggredi facinora. Nos itaque tibi gratificare
 cupientes, non fuit apud Bysantium quod acceptius tibi
 fore putaremus quam ea ipsa manu te frui quæ Christianæ
 gentis Messiae Precursoris, cujus patrocinium invocas,
 corpori olim fuit juncta: ea quippe, Imperiali urbe
 devicta, genitoris ærario est addicta. Gratum tibi non
 ambigens fore manusculum oratori deferendum credidi.
 Excipe eja, Principe fidelissime, tui Patroni dexteram
 manum; quæ quamvis digna sit oblatio, animum tamen
 elargitoris recolito, qui grandiori pecunia rejecta, tui
 amicitiam censui pacto anteposuit; in quo vera quidem
 animi integritas deprehendi solet, quæ utilitate contempta
 amico morem gerere studet. Vale.

Num. CLXXXIII.

Ex Cod. Dipl. Geros., Num. cxxiv., ii.

Bolla della elezione al Cardinalato ecc.

Innocentius Episcopus servus servorum
 . . . non ad tui a Romana curia absentis nec 1485
 alterius per te supplicationem, sed motu proprio
 Datum Romæ apud Sanctum
 Petrum anno Incarnationis Dominice millesimo quadra-
 gesimo Octuagesimo quinto, Pontificatus nostri anno
 secundo, idibus Februarii
 Ego Innocentius.

Num. CLXXXIV.

Ex Cod. Dipl. Ceros., ii., Num. cxxxi.

Augustinus Barbadico. Dei Gratia Dux Venetiarum
 1485 Cum ob amorem et bene-
 volentiam qua merito quidem prosequimur Domina-
 tionem vestram et omnem
 ejus amplitudinem honorisque accessionem semper
 obtaverimus nuper jucundissimo
 nuntio creationis vestræ ad Cardinalatus dignitatem . .
 nec minus gratulamur Christianæ Reipublicæ
 Datum in nostro Ducali Palatio
 die XVII Martii, Indictione VII. MCCCCLXXXV.

Num. CLXXXV.

Ex Cod. Dipl. Geros., ii. Num. xxxviii. Giunt.

. Abbiamo ricevuto due lettere
 1486 l'una delle quali avanti che
 li nostri oratori comparisser a Rhodi; l'altra poi
 che V. S. dette benigna audientia; a ciaschuna di dictæ
 lettere dando piena testimonianza de lo animo e sincera
 benevolentia de V. S. Hanno li
 dicti nostri oratori voluto che sappiamo con quanto honore
 li ha ricevuti, che piu ultra desiderare non saperiamo, e
 quanto V. S. se sia movuta del caso ed injuria a noi facta.
 E poi con quanto ardore e celerita ha facto non solo le
 provvisioni per noi rechiede, ma eciandio quelle che per noi

potevano desiderare. Nè contenta di questo che in la venuta de Sohandalbey non solum V. S. se ha ha forzato tirarlo in nostri sententia, ma hora per ore ha consigliato con li dicti nostri oratori la causa nostra come soa propria e peculiare. Prestantissimo Principe questi tanti e si grandi beneficii appresso di noi sono posti in grande precio. Et perchi se vediamo al tempo presente non sufficienti a poterli rendere, pregheremo Dio che ne dagha faculta de fare debita recompensacione. Et in questo mezzo in locho di qualche remunerazione, V. S. prenderà per pegno e caparro li animi nostri ed in comune ed in particolare, li quali in ogni cossa occurrente distender possa a sua grandezza ed utilita a quella prompti ed apparecehiati sempre saranno. Ma ultra questo se pote persuader V. S. dover aver laude di questa causa appresso ogni Principo Christiano Manca il rimanente

Num. CLXXXVI.

Ex Cod. Dipl. Geros. ii., Giunt., Num. xlix.

Sultam Bagiazit, Dei gratia, Turchiæque Graciæ Imperator etc. al serenissimo et Illustrissimo Excellentissimo Principi Ludovico Francorum Regi salutem. Questi di passati essendo lo mio fratello, Jem Scialbey in Rhodo, essendo lui per portarsoi in li lochi de Frangia, ordino et fere Procuratore generale lo Gran Maistro de Rhodo tali modo, ch 'ogni cosse che fera il G. Maistro de Rhodo con la Maesta nostra lii a fere contento ; e sobre questo la Maesta nostra ave concluso con lo Reverendis-

simo G. Maestro de Rhodo di mandare una quantita de moneda per governo delo myo fratello conqueto pacto que lo dicto myo Fratello debbra star quieto in un conveneble loco in lo regno de la Maesta vostra, non andando in altro locho per nullo modo. E per no esser informato della Maesta vostra side questo è de vostra volunta sy ou non; mandamo a la Serenita vostra lo nostro nobile e fedele Usambey Ambaxiatore, del guale de parte della nostra Maesta seranno dicto alcuni cose a la Maesta vostra preghamo e confirmati questi pacti de la serenita vostra, manderemo a lo G. Maistro de Rhodo la impromessa moneda e lui la mandara a lo mio fratello.

Vio etiam sete potentissimo Re. E cossi come noi con gli altri grandi Reii, havemo bona amicitia; anchora con voi volemo aver bona e fedelle amicitia; e li nostri oratori andarano e venerano sempre e questa sara cazone de multiplicar de di in di bona e eterna amicitia. Dat. in Adrinopoli in curia nostra decima die Marsis, anno 1488.

Num. CLXXXVII.

Ex Cod. Dipl. Geros., ii. Num. ali., Giunt.

1486 Nullus Christianorum Principum his centum annis aut in bello fortior et solertior aut in omnibus aliis rebus administrandis providentior, acutior, modestior, fuisso inveniatur. Hinc autem incomparabilis illa utilitas ad omnes Christi fideles in orientali præsertim regione degentes, et ad Chienses

nostros præcipuè demanavit. Unde a rebus jam prope-
modum desperatis, in spem redacti sumus. O omnium
mortalium veneratio ed amor, Petre d'Aubusson Magne
Magister Rhodi dignissime, ad omnia jussa Vestra
Dominationis sumus erimusque perpetuo paratissimi. Nec
minus potest Dominatio vestra chium suum, quam Rhodum
existimare; quod in tutelam et protectionem suscipere
non dedignetur civitatem atque insulam nostram Chiensem.

R. D. V.

Ex Genua dv̄tissimi Mahonenses
 . . . Decembris Chii, Genuæ existentes,
 1486.

Num. CLXXVIII.

Ex. Cod. Dipl. Geros., vi., Num. l., Giunt.

Nos Mathias Dei gratia Hungariæ, Bohemiæ, Dalmatiæ,
Croatiae etc Rex, nec non Austriæ et Illisæ Dux
Magnifico Domino Fr. 1489
Petro D'Aubusson Magistro Generali Hospitalis Jhero-
solymitani ordinis Sancti Johannis in Rhodo
Datum in arce nostra Viennensi, XXXIII
mensis Marcii, anno Domini 1488, regnorum nostrorum
anno Hungariæ XXX, Bohemiæ XVIII.

T. Secretar.

Num. CLXXXIX.

Ex Cod. Dipl. Geros., Num. clix., ii. 183.

Epistolam quam ad me attulit Orator tuas recte intellexi

1521 De amicitia quod scribis, tam gratum est mihi quam ingratum Cortupolo. Conatus est siquidem, dum huc venirem a Galiis, me ex improvise opprimere; quod ubi non successit, obscura nocte fretum Rhodium invectus, naves onerarias, quæ Jerosolymis Venetias navigabant, deprædari tenebat; sed classe e portu meo mox deducta, vim prohibui, coegique paratum fugere et prædam Cre-tensibus negotiatoribus ereptam relinquere. Vale. Ex Rhodo.

Num. CXC.

Ex Cod. Dipl. Geros., Num. clx., ii. 183.

Solymanus Tsaacus* Dei Gratia Rex Regum,
1522 Dominus Dominantum, Reverendo Patri Philippo Vilerio Liladamo magno Magistro Rhodi et Asiæ Legato salutem. Certior factus sum Epistolam meam redditam esse, quam quod recte intellexisti (mirum dictu) quam placuit. Confide quod victoriâ Taurini (the Citadel of Belgrade) minime sum contentus, alteram spem imo mihi pollicear, quam tibi, cujus semper sum memor, nequaquam occultam esse sinam. Vale. Ex Constantinopoli.

Num. CXCI.

Relation du Second Siege de Rhodes . . . Par Bourbon, Temoïn oculaire.

Thus this book begins:—Frere Jacques Bastard de

* Tsaacus means Sultan or Zmaildan of Persia.

Bourbon, Commandeur de Manlois, Doysement, et Fonteynes, au Prienre de France, and thus ends:—Ce fine L’histoire et Prise de la noble et ancienne ville et cite de Rhodes. Faicte et composee par noble et excellent Chevalier Frere Jacques Bastard de Bourbon; et par ycellui nagerres corrige, recognuce, et augmente tout selon le vray. Imprimee par le commandement du dit Seigneur, l’an 1527, le 1er, jour d’Octobre.

Num. CXCII.

Ex Cod. Dipl. Geros., Num. clxii., ii., 184.

Solymanus Tsaacus Valerio
 Viladamo Magno Magistro Rhodi, Equitibus suis, et
 universo Populo. Commoverunt me afflictissimæ ¹⁵²²
 gentis meæ commiseratio et summa injuria vestra. Impero
 igitur vobis percelerem insulæ et arcis Rhodiæ deditionem
 pie ultroque concessa gratia secure abeundi cum omni
 pretiosa suppellectili, aut si libet, manendi sub imperio meo
 in nullo nec tributo quidem minuta libertate, aut religione
 vestra; si sapitis, præferte amicitiam et pacem bello cru-
 delissimo; nam victos ut manent acerbissima omnia, quæ
 victi a victoribus pati solent, a quibus non defendent vos
 arma domestica, externaque auxilia, nec ingentes muri,
 quos radicitus evertam. Valete bene, quod nunc demum
 fiet, si postius vim quam amicitiam malueritis, quæ neque
 fraudi, neque dolo vobis erit. Juro Deum Cæli, Terræque
 Auctorem, juro quatuor Eyangelicæ historiæ Chronogra-
 phos, viciis quater mille Prophetas lapsos e Cælo,

summumque inter hos nostrum Mahomettum, adorandos
idem manes Avi, Patrisque, tum hoc sacrum Augustumque
meum Imperiale caput.

Ex Regia nostra Constantinopoli.

Num. CXCIIL.

Ex Bourbon, c., Num. cxciii.

Alla en l'Eglyse de Saint Jehan, puis monta a cheval,
et descendit du long de la grant rue du Chasteau tirant a
la marine ; et passa par la place. Et sortant par la porte
du Cosquino, s'en retourna en son pavillon.

Num. CXCIV.

Ex Cod. Dipl. Geros, Num. clxiii., ii. 185.

Adrianus P. P. VI Cum
1523 dilectis filiis inclitis istius ordinis Sancti Joannis
militibus filiis et confratribus suis adversus maximam
Turcarum potentiam tanto tempore decertaverit . . .
. ut tu una cum omnibus, et singulis ejusdem
ordinis militibus ad nos et
hanc almam urbem nostram vos conferatis . . .
. ut communicato consilio
ubinam ordini vestro sedes eligenda set. Romæ apud S.
Petrum sub annulo Piscatoris die IX Aprilis, MDXXIII,
Pontificatus nostri anno primo.

Num. CXCv.

Ex Bosio, par. iii, lib. ii., anno 1524.

Noi Paris de Grassi* Vescovo e Presidente delle cerimonie . . . e noi Ippolito Morbiolo e Biagio da Cesena, Maestri delle istesse cerimonie della sacra capella facciamo noto . . . che in questi giorni nella vigilia della nativita del signor . . . nella Tribuna chiamata Sancta Sanctorum della Chiesa del Principe degli Apostoli, S. Pietro di Roma insieme col santissimo Signor nostro Papa Clemente VII . . . l'Illustrissimo Principe Fra Filippo de Villers L'Isle-Adam, Gran Maestro . . . per vedere e udire il vespro che nella istessa vigilia quivi era del Santissimo Sig. Papa solennemente detto . . . ed il detto Villers chiedendo tanto per quella volta, quanto per tutte le altre—esser istrutto ove star si dovesse, parve la dimanda ai Maestri delle cerimonie sopradetti molto nuova ed insolita . . . ma il nostro santissimo Signor comandò che al religiosissimo G. Maestro sopradetto così per quella volta come per tutte le altre che di venire alla Cappella Papale gli occorresse così in presenza come in assenza del Pontefice s'assegnasse luogo nel primo e superior grado del solio Papale, cioè dove si pone la gran sede, che solio Papale è chiamata, alla destra banda del solio predetta; talmente che quivi il G. Mastro predetto voltato verso l'altare . . .

* He was a Cardinal too (Cotton MSS., Vitellius B.V.), and was so in 1522.

. se ne stesse a sedere, o, in piedi .
 e non gia come gli altri Principi
 secolari che appoggiati al muro stanno sempre in piedi.
 Statuo e determini ancora l'istesso
 santissimo Signor nostro Papa
 che il detto G. Maestro havesse l'incenso e la pace sopra il
 Governatore di Roma e sopra
 tutti gli altri Prelati e Ambasciatori cosi Ecclesiastici
 come secolari Concedette
 anchora la santità sua ch'andando ella in publico, ossia
 portata in sede ed a cavallo, ovvero a piede cosi alla chiesa
 sopradetta di S. Pietro, come a qualsivoglia altra chiesa
 e luogo, andasse il Gran Maestro sopradetto sempre
 dinanzi alla persona di sua Beatitudine; e che in capella
 ed alla messa Papale, ed in publico concistoro, dovunque
 si voglia, dovesse sedere e stare nel luogo che detto
 habbiamo de quali cose tutte,
 e ciascuna di esse, l'istessissimo nostro Signor Papa Cle-
 mente sedendo allora nel trono, e solio Pontificale chiamati
 havendo a se noi tre Maestri delle cerimonie suddetti
 espressamente ordino cosi piu volte
 Per il che
 In fede e testimonio Date in
 Roma nelle stanze della solita residenza nostra appo
 St. Celso, 15 Gennajo, 1524.

Num. CXCVI.

Be it always kept in mind, and repeated from time to

time, that one of the original statutes of the Order is, that it shall always maintain the most perfect neutrality in any differences between Christian Powers, whether concerning religion or politics, or whatsoever.

Quod si etiam Principes Christiani inter se bella movent, equites Johannitæ nullæ parti sese conjungant et neutrales existunt. Hæc de principio fuit—hæc est—hæc erit lex Johannitarum. *Pantaleone, xix.*

Num. CXCVII.

Ex Cod. Dipl. Geros., ii. Num. clxx.

Fra Phillipus de Villers L'Isle Adam . . .
Præcharissimis Fratribus Thomæ Docray Prioratus 1527
nostri Angliæ Priori, Albon Pol Bajulatus nostri
del Aquila Bajulivo, et Joanni Babington Præceptæ
nostræ Balby et Rodley Præceptor . . .
Datum in arce Viterbii, durante nostro Generali Capitulo
die ultima mensis Maii, 1527.

Num. CXCVIII.

Ex Bosio, par. iii., lib. iv. 1528.

Al Reverendissimo in Christo Padre e Signore il
Signor Fra Filippo de Villers L'Isle Adam, Gran 1528
Maestro dell' Ordine Gierosolimitano, amico nostro
carissimo Enrico per Grazia di Dio Re d'Inghilterra e di
Francia, difenditore della Fede, e Signore d'Ibernia .
. . . . Tenendo l'istesse Fra. Antonio* che

* Bosio, Uncle to the Historian.

per le virtù, la singolar prudenza ed istrezza nei negotii ti e
 già caro, anco per amor nostro più raccomandato e caro, e
 felicemente ella stessa si conservi; la quale affettuosamente
 preghiamo, che voglia in questo suo santo et honorato
 proposito assiduamente perseverare; valorosamente et
 coraggiosamente comunicando e conducendo a fine la
 detta impresa Dalla Reggia nostra
 di Grenvuccio, ai 25 di Febbrajo, 1528.

Vostro buon amico

ENRICO.

Num. CXCIX.

Ex Cod. Dipl. Geros., Num. clxxv., ii., 194.

Nos Carolus Quintus Cum
 1530 pro restaurandis et stabiliendis Conventu Ordine
 et Religione Hospitalis Sancti Johannis Hierosoly-
 mitani qui amissa Rhodo insula
 a Turcis longissima et acerrima obsidione violenter
 occupata, pluribus jam annis vagantes firmam tandem
 sedem obtinere ac pro eo animi
 affectu quo eidem religioni devincimur
 ne ulterius per orbem vagari cogantur
 in pheidum perpetuum, nobile, liberum, et francum .
 insulas nostras et civitates, castra,
 loca, Tripolis, Melibeti, et Gaudisii sub censu duntaxat
 unius accipitris seu falchonis cujus

* A copy of this (orig. Latin) is also in the British Museum.
 Otho, c. ix., 45.

phendi investitura in omnem casum novæ successionis
renovari Dat. in Castello Franco
die XXIII. mensis Martii 1530
Regnorumque nostrorum utriusque
Siciliæ, Hierusalem, et aliorum XV., Regis vero omnium
XV.

Yo El Rey.

Num. CC.

Ex Cod. Dipl. Geros., Num. clxxix., ii. 203.

A los amados, y fieles nuestros los jurados y uni-
versidad de la isla y Cindad de Malta. 1531

Amados y fieles nuestros. Vimos loque escrivis, y nos
inviais a supplicar con vuestro sindaco portador d'esta,
y sobre ello abemos mandado proveer lo que vereys per
el traslado della carta que llova, y por su relacion sabreys
mas enteramente. No dexeis de server y complazor en
todo lo que pudieredes al muy. Revrendo Gran Maestre
y Religion, come abeys comenzado, que assi nos mira-
remos siempre vuestras cosas y las abremos specialmente
encomendadas, come vuestra antigua fidelid ad y servicios
merescen.

Dat. en Brusseilles a VIIII. dias de Marzo, del anno
1531.

Yo El Rey.

Num. CCI.

Cotton MSS.—Otho, c. ix.

We may form some idea how high the knights stood

then at every Court in Europe from the heap of letters regarding them during the short period of nineteen years, in the Cotton MSS.; and, if it was so in England, no doubt but something similar was in every other civilized country; only who was there to preserve them? Or, are papers of the kind still to come forth? During those nineteen years there are fifty-three letters, of which let the substance of a few be selected as a fair sample, all of them original, and most in Latin. So that Latin is always to be understood, where the contrary is not expressly mentioned.

The G. Master Emery d'Amboisse to Henry VIII.

On his Majesty's accession, and about the war in Egypt, dated Rhodes, October 1st, 1510; which verifies the chronology against Vertot's blunders.

Another on the 10th of the same month and year; assuring the King that he had already paid due regard to his recommendation in favour of the two English knights, Sir William Weston and Sir Richard Neville.

*The G. Master Sir Guido de Blancheford to
Henry VIII.*

On the Turkish War, Borgonovo, April 10, 1513.

*Locumtenens (interregnum) & Council to the same
Sovereign.*

That they meant to detain the two English knights, Sir Thomas Newport and Sir Thomas Sheffield, for the war against the Turks. Rhodes, Nov. 15th, 1513.

The Grand Master, Fab. de Caretto to Henry VIII.(whom he calls *Protector Noster*).

Informing his Majesty of his election to the Grand Majesty, which honour he, however unworthy, could not refuse, *sine gravi nota*; and that he kept the Bailiff of the Eagle and Sir Thomas Sheffield, and other English knights, because of the necessity. Rhodes, Dec. 16, 1513.

The Same to the Same.

In answer to a recommendation of Sir R. Neville to a Commandery. Rhodes, January 6th, 1514.

The Same to the Same.

About the Turks, adding, Serenissime Rex decrevi
 per nostrum Fratrem Edvardum
 Hill cui balsamum in parve phial
 munita consegnavi. De tri Sigillis
 unum est de armis nostris tertium
 vero de quodam capitano hylari
 fronte acceptare. Di V. S. R. Majestatis.
 Dat. Rhodi, Jan. 10, 1515. humilis Servitor.

The address is,

Ser^{mo} ac illustrissimo Domino Don Henrico Angliæ et
 Franciæ Regi, Protectori nostro observantissimo.

Magister Rhodi,
 Fabricius de Caretto.

The Same to the Same.

Ending by what shows that Henry VIII. and Queen
 were great likers of scents. Dabo operam ut odorifera

Serenissimis duabus grata,
 ex Syria—ad nos advehantur, et istue statim destinabo
 Vestram J. R. Majestatem
 diu felicem conservare dignetur
 Dat. Rhodi, 16 July, 1515.

The Same to the Same.

And that he had given a Commandery to Sir Clement
 West. Rhodi, June, 1515.

Num. CCII.

Ex Templari MS. in the Advocates Library in Edinburgh.

This is a collection from papers of the Templars and Hospitallers in Scotland, of which some were printed in 1828, in a small thin 4to., of only twenty-five copies, so that the book is exceedingly rare. One copy is in the British Museum.

Sir John Nisbet* shows that the Templars and Hospitallers ranked with the laymen, and have always paid taxes as such in Scotland, and in meetings of Parliament went with the laity, nor did ever take part in the contributions of the clergy; nor were their lands comprehended within the acts concerning the thirds; that so it is clear those knights were at all times considered secular; that their commanderies were not benefices, but only a resemblance of them; nor had the Pope ever any more authority over their order, than over other secular states; that a great

* The great Scotch lawyer.

Lordship or Preceptory was given by the Scottish Kings to the Hospitallers very anciently; that those knights classed with the supreme Lords of Scotland, inter Proceres habent jus suffragii; that the Charter of James IV. of Scotland, confirming those of his ancestors, was dated Edinburgh, 19th Oct., 1488; and that the Reformation, though it extinguished the power of the G. Master, it did not the rights of individuals.

Num. CCIII.

Ex Papers relating to the Knights of St. John. MS. in the Advocates Library, Edin.

Johannes de Lastic Dei gratia Sacrae Domus S. Hierosol, Magister Humilis discreto vero fideli, dilecto nostro Digneto de Scott.

Scuta auri decem annis singulis donec vixeris tibi concessimus. Et cum de dictis decem scutis commode vivere non possis scuta alia decem di specialis doni S.Gra. super dictam Preceptoriam nostram S ita a Preceptore presenti sivi futuro scuta 20 tibi vel tuis procuratoribus annuatim solvere eurent—promittentes bona fide eandem summam, nomine dictae pensionis, infallibiliter In cujus rei testimonium Bulla nostra Magistralis Plumbea praesentibus est appensa. Datum Rhodi in nostro Conventu die 12 Mensis Junii, Anno ab Incarnatione Domini, 1442.

Num. CCIV.

*Ex Cotton MSS., Otho c. ix., ff. 39. 42.**Sir Nicholas Roberts . . . to the Earle of Surrie.*

Ryght honerable and my singler good lord . . .
 . . . thankynge your Lordshipe . . . with
 your leters of recommen . . . to the Lord
 Master, the whiche leters I deliverede . . . I
 deliverede to the Lord Master thos leters of recommen-
 dationes that the King's grace . . . Cardinal,
 and my lord's grace yr father wrot to him . . .
 . . . I deliueryd unto Sir Thomas Sheffield a leter
 that my . . . your father sent hym and
 he gave me answer . . . the time
 shold come he wold speke to . . . for me and to
 do the best he could for me . . . it non
 been for hym my lord master was determined to . . .
 geven me part of the commandrey of grace . . .
 commandrey called Dynmore by sydes lecieste . . .
 . . . by the deth of the turkoplier callyd Sir
 . . . whome was slain at the seage of the
 Ro . . . lord master hath geven the said com-
 mandre to Sir . . .
 . . .
 As towching the distructione and taking of the Rodes,
 I avized yor lordshipe by my lres datayd in february last
 past, wt. my next lres I shall send yor lordship the copy
 of all suche things that hath ben between the great . . rk

and vs during the seage*. I beleve seins the tyme of the romans as far as I have red in was ther never no towne beshegied wt. so gret an army bothe by se and by lande as . . . beshegid with all; for by the se he had t . . . of v sailles not lakhing xvth thousand seamen, and by lande a† hundredth thousand fething men and fette thousand laborers with spades and pikes wer the occasione of the taking of the Rodes in the space of four moniths, they brought a mowntaine of erth befor them to the walles of the towne which was as hie agen as the walles of the towne wer, the which the distructione and dethe of many a man and child; for at all such tymes as they would geve vs any batalle they would put IIII or V springarders upon the said mowntaine, that the people for a man could not go in the of that mountaine. I was one of those that the lord master Religione sent to the gret turk for p . . . such tyme as the pact was made betwene the Turks and him. The gret turk ys of the age of . . yers; he ys vere wise discret and muc . . . bothe in his wordes and also in his

* Whether this promise was ever kept or not, they do not now appear in the British Museum.

† The only way to make this writer agree with greater authorities, and indeed with himself a few lines forward, is either to suppose that *a* is a slip of the pen for *two*, or that he relates in some of the passages illegible that the other half of the army slipt in later by degrees from Syria and those countries, as others relate. Turks, as well as Christians, have at least 200,000 *fighting men*; and some, several thousands more.

being of his age. I was in his courte
at such time as we were brought first to mak our rever-
ence unto him, we fou a red pavilion standing
betwen too lions marvelous ryche and sumptu
. setting in a chayr and no creatur wt. in the
pavelione, which chayr was of g work of fin gold
his gard stonding near his pavilion to the number of
XXII they be callid Sulaky, thes number . . .
continually about his parson, he ha nombr of XL
thowsand of them, they wear on ther heddes a long
white cape and on the tope of the cape a white ostrage
. whiche gevith a gret show
Armye was divided in fowre partes, the captaines . . .
waz callid as folowith, the principall captaine is called
pero bashaw, second mustapha bashaw, the third hakmak
bashaw, the fourth the igalarby of anatolia.
they be the IIII governours under the gret turk; eury
one of them had fifte thousand men under his Baner, and
they lay at IIII severall places of the towne, and eury
one of them made a breche in the wall of the towne;
that in some places Vc men on horse back myght come in
at onse; and after that the wall of the towne was downe
they gave vs battall often tymes apone even ground that we
had no manner of advantage apone them; yet thankid be
God and Saint John at eury batall they returned without
their purpose. Upon Seint Andrue ys evin last, was the last
batall that was betwene the turkes and vs; at that batall
was slain XI thousand turkes and of our part a hundredth
and ur score, and after that day the turkes purposed
to give vs no more batall, but to come into the towne by

trenches in so much yt. they mad gret trenches and by the space of a month did come allmost into the mydst of our towne, in so much that ther lay nightly wt. in our town . . . thousand turkes ; the trenches wer covered with thick tabulles and holes in them for theyr springardes that we could not aproche them and a monithe after we saw, presisly that the toune was loste we would never geve over in esperance of socours, and at suche tyme as we sawe yt. theyr come no socours nor no socours redly to come, and considering that the most of our men were slain, we had no powther nor maner of munycone nor vitalles but allonly brede and water, we ever as men desperat determynd to dye apon them in the felde, rather than be put upon the stakes ; for we doubted he wold give us our lyves considering ther wer slain so many of his men ; but in the end of seson they came to parlement wt. vs and demandyd to kno of vs whether we] would make any partid and said that the gret turk was content if we wold geve him the walles of the towne, he wold geve us our lyves and our goodes ; the commons of the towne hering this gret profer, came to the lord master and said that considering that the walle and strength of the towne ys taken and the municone spent and the most of yor Knights and men slaine and allso seing ther ys no socours redy to come, they determynd this partido that the gret turk geveth vs lyves of our wiffes and children. The lord master hering the opinion of the hole comonalty resolved to take that

partido, fell downe allmost ded and what tyme he recoveryd him sel in sort he seing them contene in the same, at last consented to the same. During the seage the lord master hath ben found in every batall oft as the worst knight of the religione Knights ther war slain VII hundredth and three of the turkes an hundredth and three thousand they gave vs XXIII batalles, the XX September was the generall batalle from the beginning of the day to hie withowte sassing; they gave us battalle in V places of the towne, and ther war slane by their owne confessione at that batalle XXII thousand; the gret turk was ther in parson and in the batall we had slain three score apon our walles or ever we wer redy to them; ther wer slaine of our part VI thousand and during the siege tyme, May the lord have yor lordship in his mercifull kepyng. Messena, the XVth day of May. By the hand of yor feithfull seruant and

bedman

Nycholas Roberts.*

Num. CCV.

Ex Cotton, MS.—Otho, B. ix.

*From the G. Master Fabricius de Caretto to
Henry VIII.*

That he detains his dearest Sir William Darrell, an

* Too many of the Cotton MSS. have been much scorched and burned in both margins, and sometimes in the middle of the pages, to the loss of many words; so in the extracts these breaches are illegible.

English knight; and that the said Darrell was moreover necessary for the Christian war of defence—he being Turcopolier of the Order—precharissimus frater Guillelmus Darel nostri Ordinis Turcopolerius. Rhodi. Nov. 12th, 1515.

The Same to the Same.

That he wishes to detain Sir Thomas Docray, an English knight. Nov. 12, 1515.

The Same to the Lords of the English Privy Council, in favour of Sir William Darrell.

nostri Ordinis Turcopole and recommending him to their Lordships' protection, in case enemies, whom he may have, (and who has them not?) malign him. Nov. 12th, 1515.

Henry VIII. to the same G. Master.

Henricus Dei Gratia Rex Angliæ et Franciæ ac Dominus Hiberniæ Rmo. in Christo pri D. Fabricio Rhodi Magno Magistro Amico nostro carmo
D. Jo Ranson Priorem de Kylin
nostræ Hiberniæ et conciliarium illic nostrum, plurimum dilectum vobis prædecessoribus commendavimus;—tanto studiosius commendamus—the rather (what an opinion His Majesty had of Ireland!) that he is in the middle of Hiberni ex sylvis; quorum tanta est feritas ut nec armis nec legibus mansues ut omnia ad solitudinem redigere conent—neque nos libentur a dicto nostro dominio eum abesse vellemus. Et instantissime

rogamus ut dicti Domini Prioris in omnibus equis causis
et negotiis se præbere ; quod erit nobis plurimum gratum
. Ex Palatio nostro Grenvici, 1515.

From said Sir Wm. Darrell to Henry VIII.

Concerning a quarrel between him and Sir Richard
Neville. Rhodes, December 9th, 1515.

The G. M. Caretto again to Henry VIII.

. Rex, Illme Princeps, poten-
tissime Domine et Protector noster observantissime . . .
. Turcorum tyrannus preparat quin-
quaginta ex majoribus triremibus
ut anno proximo in expeditionem mittat ; et terrestres
exercitus habet in provinciis
nobis vicinis ; et quum vafer sit et
vespertilio vulgat id contra sultanum esse
Dec. 21, 1515. Rhodi.

The Same to the Same.

About the war between the Turks and Persians.

Rhodi, April, 1516.

The Same to the Same.

The Turk is said to have taken Aleppo and part of
Syria Licet nulla sibi obstiterit
in Oriente, tamen classem maritimam numerosam parat,
qua non nisi contra Christianos uti potest ; et qua . . .
. pro cæteris Christianis nos maximo prose-
quitur odio Rhodi 18th
Octobris, 1516.

*The then Bailiff of Aquileia, Sir Thomas Newport, to
Cardinal Wolsey.*

On the Turkish war—and he says it was not convenient
yet to speak about Zain's son. Rhodi, January 8th, 1517.

The same Newport to the same Cardinal.

On the war on Egypt, February 10th, 1517.

Grand Master Caretto to Henry VIII.

On the Turkish fleet, Rhodes, August 19th, 1517.

*Sir William Darrell, Sir Thomas Newport, and other
English knights, about one of the Order.*

Serenissime Rex cum ea
quæ decet reverentia recipimus has quas vestra Majestas
dignata est nobis suis subditis scribere super negotium .
. commilitonis nostri Domini Joannis
Ranson Irlandâ domini, et
ut bonis fdis et obedientibus vassallis libenti animo
acquiescimus mantatis et ordinationibus sacræ vestræ
Majestatis . . . cui tot debemus. Ex Rhodi,
20 Augusti, 1517.

humiles et obedientes vassalli,
Guillelmus Darel Turcopolerius,
Newport, et cæteri milites Angliæ nationis
Rhodi.

G. M. Caretto to the Same.

About the Turkish preparations. Ex Rhodi, Sep-
tember 23, 1517.

Num. CCVI.

Ex Cotton MSS.—Otho C. ix.

L'Isle Adam to Henry VIII.

Telling him the danger of Rhodes, and that he wants aid. March 19th, 1522.

The Same to the Same.

On the same subject. 17th June, 1522.

The Same to the Same.

About his preparations of defence against the Turks. Rhodes, 17th June, 1522.

The Same to Cardinal Wolsey.

Of his journey towards Rome, dated Messina, May 20th, 1523.

Same to Wolsey.

Apprising him of his journey. Marseilles, 1525.

Same to Henry VIII.

Regarding his journey to the Emperor in Spain, and other affairs of the Order, in two letters, one in Viterbo, February 25, and the other Corneto, June 23, 1527.

Same to Wolsey.

By Sir Ambrose Layton, an English Knight—Credential in the original French. Madrid, January 28th, 1529.

Num. CCVII.

Ex Cott. MSS., in the British Museum, Marked Vitellius.

B. V., p. 75.

Miseratione divina Episcopi Presbiteri diaconi S.R.E. Cardinales Serenissimo Principi et Illmo. Henrico, Angliæ Regi inclito, amico nostro charissimo salutem et sinceram in Domino charitatem. In ista hora nuncius ex Rhodo venit Magni Magistri et obsidionem Rhodi nuncians—nam die XIV. mensi preteriti bellum eis a Thurco indictum, XVII classem tranjici, captam esse jam credit urbem a toto exercitu circumsederi. Quia ipse nuncius mensem in navigatione consumpserit. Hoc igitur quod paulo ante ad Majestatem vestram suposuimus, Rhodum obsidendam formidantes, nunc obsessam eam Majestati v. nunciamus et commendamus. Illam per communem religionem et salutem obsecrantes ut statim statim aliquod subsidium Rhodiis transmittere subitum velit, nec expectare alios Principes ut faciant, quum in hoc sancto opere quisque eo laudabilior ac Deo acceptior sit quo prior et diligentior. Scimus Majestatem vestram de hoc a sanctissimo Domino nostro et requirendam et rogandam, sed non ideo nos nostrum officium et preces cum Majestate v. interponere noluimus, cum ad Sanctitatem suam non tam cito quam ad nos hoc deferri potuit, et res moram non patiatur.

Rogamus itaque quod suspliciter Majestatem v. utque Defensoris fidei, Hierosolimitamque titulis* corruscat, fidei sanctæ non deesse, et alios Principes D.G. non defuturos,

* What title but the order's Protector?

ut credimus, sui exemplo animare ad simile subsidium prestandum. Deus omnipotens prosperet et conservet Majestatem v. Cui Rhodem obsessam et in Rhodo Christianam religionem enexissime commendamus. Dat. Romæ in Palatio apostolico ex nostra generali congregatione. Die XXVI. Julii. MDXXIII. hora XX. sub sigillis trium, et ex uno a nobis deputato.

RHODI CAPITULATIO.

Ex Tercier Mem. de l'Acad. des Inscriptions, vol. xxvi.

SOLIMANUS.

Latinus Militarisque Ordo et urbe et insula Rodi ante diem decimum decedito, præsidia ubique decedito, decessus liber et securus esto.

P. Villers Liladamus.

De communi consilii equitum Latinorum militumque et civium Rhodiorum sententia, prorogatio decessus arbitrio Latini militarisque ordinis esto. Decessus Latino militarique ordini et cuilibet alteri Latino Græcoque cum omni pecunia, reque sacra et profana ac familia sua liber et securus esto. Latino militarique ordini arma tela tormenta omnemque apparatus bellicum ex arcibus secum asportandi potestas esto. Mansuri in Rhodo quinquennium ab omni tributi solutione immunes sunt.

Christo perpetuo sacrificanto, templa si lubet nova extruunt, vetera reficiunt, liberos semper in potestate habent. Nemo invitus e Rhodo decedito. Infra triennium autem cuique Latino et Græco, nunc Latinum

militaremque ordinem non sequenti, potestas abeundi cum omni re et familia libera securaque esto. Latino militarique ordini, illumque sequentibus, naves et commeatum in Cretam dato.

Solimanus pactis fraudem et dolum malum perpetuo abfuturum more majorum et legibus patriis solemniter jurato. Obsides dato.

Num. CCVIII.

Ex Cotton MS. Vitellius B. V. 251

Grand Master l'Isle Adam to Henry VIII,

Post tot ærumnas constanti animo et terra et mari perpressas variasque sollicitudines et curas quibus undique premimur, Rex serenissime ac protector noster observandissime, solum nos solatur et recreat quod Deus Opt. Max. afflictionis nostræ misertus, talem nobis in ipso urgentissimæ necessitatis articulo Pontificem tribuit; quo nec meliorem nec ordinis nostri amantiorem sperare, nedum optare fas erat. Qui tanto amoris vere paterni fervore incredibilique affectu religionem meam cujus insigne plusculos annos gestavit ejusque patrocinium suscepit ab ineunte ætate, constantissime prosecutus est, ardentiusque in dies prosequitur; ut nihil pretermittat quod ad memorati ordinis sublevationem protectionem ac dignitatem promovere videatur. Quod ut commodius efficiat, Majestatem tuam cæterosque Christianos Principes per
. ad eundem ordinem tuendum
juvandumque enixissime cohortandos duxit. Ex cujus
. cum perspicue intellectura sit

majestas tua plenissimus
 dicti Pontificis erga nos meamque
 religionem animum ineffabilemque delectionem non est ut
 in his longius progrediamur. Tuam igitur oramus atque
 obsecramus majestatem ut nobis quo maxime potest favore
 gratia et autoritate subveniat, resque nostras in ejus
 regnis et dominio sitas tueatur et protegat, ut quidem
 hactenus studiosissime fecit, talemque postremo et prælibato
 ordini exhibeat preces plurimum voluisse propediem dig-
 noscamus. Vale Rex serenissime ac protector noster
 observandissime. Romæ, die XXVI. mensis Dicembris,
 1523.

Serenissimo ac potentissimo

Regi Angliæ humilis servitor
 ac Franciæ, Fidei Defensori Mag. Hospitalis Ierusalem
 ac Protectori nostro Obseqimo P. Villers L'Isle Adam.*

Num. CCIX.

Ex Cod. Dipl. Geros., vol. i. p. 343. vol. ii. p. 461.

GRAN-MAESTRI.

25 Folco de Villaret . . .	+ 1319
26 Villanova	+ 1346
27 Gozone	+ 1353
28 Cornillan	+ 1355

* Besides this letter, he had already written to Henry VIII., on the 6th of December, 1523, from Rome, about his application to the Emperor to obtain the island of Malta. (Vitellius, B. V. 131.) Which proves that the first idea of Malta came from the Grand Master, and not from Charles V. Likewise, September 22nd, 1523, letter merely complimentary, and of official form.—Cotton MSS., Vitellius, B. V. 114.

29 Ruggiero de Pins	+ 1365
30 Berengario	+ 1376
31 Juliaco	+ 1379
32 Heredia	+ 1383
33 Caraciolo	+ 1395
34 Naillac	+ 1421
35 De la Riviere	+ 1437
36 Lastic	+ 1454
37 Milly	+ 1461
38 Zacosta	+ 1467
39 Orsini	+ 1476
40 Aubusson	+ 1503
41 Amboise	+ 1512
42 Blanchefort	+ 1513
43 Carretto	+ 1521
44 Villers L'Isle Adam	